

రాజకీయ సంస్కరణములు

ప్రజాభిప్రాయములు : ప్రజాభిప్రాయములు

“హిందూ” పత్రిక.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు ప్రజాభిప్రాయముల ననుసరించునట్లు చేయుటకు మాంటాగ్యూ గారు మిగుల చదుర్కొనుచున్నట్లు వర్తించి రని భారతీయులలో నొక అభిప్రాయము కలదు. అంగ్లదేశ ప్రజాభిప్రాయములను, రాష్ట్ర మేడ్కో నాల్గు వంటివాని అభిప్రాయములను జూచినయెడల అంగ్లదేశమున నైతికము యీ సంస్కరణముల కుత్సాహమును రమగు సామక్రొత్తము నందుటకు ప్రబల ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవనియు, ఇందుచే వీనిని సంస్కృతీకరముగ విమర్శించుటకు చున్నవనియు తెల్లము కాగలదు..... ఈ సంస్కరణములయెడల అంగ్లదేశ ప్రజల యిట్టి అభిప్రాయములను వ్యక్తీకరించుచున్నట్లు, బ్రిటన్ ప్రజాసామ్యమున నెట్లు స్వాధీన ప్రసాదము నందవలయునో అని భారతదేశ మామరసిత కాక తప్పదు. ఈ నివేదికమునందలి వాగాడంబరముచే నెవ్వరును మోసపోరాదు. భారతీయు లీ నివేదిక స్వభావమును సంజేహించి, దానిని ఖండింపరాదనియు, వారి సుత్వరత్త నముమీదనే వారి భావి రాజకీయ స్థితి ఆధారపడియుండుటచే నిట్టి సంస్కరణములను మారుమూటాడక, వందనపూర్వకముగ నంగీకరింపవలె నని మనకు బెదరింపులు వచ్చుచున్నవి. ఇట్టి బెదరింపు లర్థహీనములు. ఇట్టి నిరుపయోగమైన సంస్కరణముల నంగీకరించుట కంటే ఇదిగో “మన్న స్థితియందే యుండి మనభావిస్థితి నిర్ణయమునకు మనము పాటుపడుట మంచిది... మనకు కొంత కాభాస్వాత్మకత్య మొసంగబడినది. కాని కాసననిర్మాణము, కాంతి స్థాపనము మున్నగు ప్రధాన విషయములపై అధికారము గాని, భూమిస్థితి, ప్రజాక్షేమమునకు సంబంధించిన విషయములపై అధికారము గాని మన హక్కులము కాలేదు. కావున మన రాజకీయ విద్యమొసంగుట కీ విధానము నిర్మితమైనది గాని స్వపరిపాలన, స్వయం నిర్ణయ నూత్రానుగుణముగ నిది సంసిద్ధము కాలేదు. మరియు నిర్మిత భారత ప్రజల రాజకీయ పాలనాసామర్థ్యముల గ్రహించి తయారు చేయబడినట్లు కూడ తోచుటలేదు. న్యాయ, పోలీసు, భూమిస్థితి మున్నగు ప్రధాన కాఖలలో ప్రజాభి కా రము నిది మొదటిదిగా జాలదు; నిరంతర కాభి కార అక్రమపరిపాలనమును తొలగింప నిది బూనుకొనలేదు. ఈ విధానము సుపరిపాలనమును గాని, స్వపరిపాలనమును గాని మన కొసంగజాలదు. ఇండియా రక్షణకాసము, పత్రికాసము మున్నగు కాసముల ననువర్తింపజేసి, నిరంతర కాదికార లబంబించు నిర్బంధకాసన ప్రయోగ ఫలితములను మనము ప్రతి దిమును వినుచున్నారము. ప్రజాక్షేమమున కవసరమగు విషయములలో ప్రజాభిప్రాయానుగుణముగ కార్యము జరుగుట కీ విధానము తోడ్పడుట లేదు. ఇట్టి పరిస్థితులలో మాంటాగ్యూగారి సంజేహము భారతీయులకు నిష్పయోజకమైన దని అంగీకరింపవలసి నుచ్చుచున్నది.

ఈ వైవాక్యము లచ్చొత్తించబడిన పిమ్మట గొప్ప పరిణామ, శ్రీనివాసకాశ్రమి గార్లు అభిప్రాయములు మాకందినవి. శ్రీనివాసకాశ్రమి గారి అభిప్రాయములతో మదరాసు నాయకులగు బీసెంటుమర్లు, డాక్టరు నుబ్రహ్మస్వామియ్యయ్య, సి. కె. య రాఘవాచార్యులు గార్లు మున్నగువారే కేరళ వింపజాలరు. మరియు కాశ్రమి గారిదిగరకు కర్మనువిధానమునై బెలిపితము అభిప్రాయములను, నేను సంస్కరణములపై వారు వెల్లడించిన భావములకు విరుద్ధములుగ నున్నవి.

బి. పి. వాడియా.

వాడియాగారు “న్యూఇండియా” పత్రిక కిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—హిందూదేశమున బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ స్థాపనమే బ్రిటిషుపరిపాలనాశయమున ప్రకటించియుండియు, యీ నివేదిక ర్త శీ సంస్కరణముల సంసిద్ధముచేయునప్పుడే విషయమును జ్ఞప్తియందుకొనిరా అని సందియముపాడెముచున్నది... ఈ నివేదిక మన బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ స్థాపనమున కుపకరించు విషయము లేవియు గానరావు. పురోవృద్ధిని సూచించు ప్రతిఅంతరమందును అధికార, బాధ్యతలు ప్రజాహక్కులము లగుట కిం దెట్టి అరకాళమునలేదు... ఈ సంస్కరణ ప్రజాభిప్రాయము మార్పు లున్నవి; కాని 24 ఉద్యోగియందే మరయుక ఉద్యోగి కీ అధికారము మారుచున్నదే గాని, ఉద్యోగి యులనుండి

ప్రజాసామ్యమునకు లభించుటలేదు. ఈవిధాన ప్రకారము ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి బాధ్యతా తెలియకున్నది. మాంటాగ్యూ, మే బ్ల్యూఫర్డ్ గార్లు స్వయంనిర్ణయనూత్రము నిట విస్తరించినవి నేను వేరే చెప్ప నవసరములేదు. ఈనూత్రము నిట చర్చింప నవసరములేదు. “మమ్ములకు ఆఫీకను వలసదేశములకు స్వయం నిర్ణయనూత్రమునను వర్తింపజేయుదని నిర్ణయించుచు, మీరేల యీనూత్రమును మీ సాలితదేశముకు ఇండియామేవల వర్తింపజేయుదు?” అని జర్మనులు కాంతిసభ యందు అంగ్లములను ప్రశ్నించినప్పుడే యీ సమస్య కాలక్రమమున పరిష్కృతముకాగలదు. సంగ్రామసమయమున నొకరుం త్రి వర్గ సభ్యులును, రాజప్రతినిధియు, తమ ఆశక్తుప్రతిపాలముగ స్వయంనిర్ణయ నూత్రమును నిరసించుచు, యిట్టినివేదికమును తయారుచేయుట కోచనియము ఇంతేగాక బ్రిటన్ దేశము పోషుచున్న స్వాతంత్ర్యమును ఇండియా విషయమున వీరు మృగ్యము గావించిరి.

ఈ నివేదికమునందలి ప్రతిపత్తమునందును నిరంతరకాభి కారము ప్రస్తుతముగ గానవచ్చుచున్నది..... ఇట్టికార్యములన్నియు స్వాతంత్ర్య, ప్రజాసామ్యసాధ్యరణమునకై ఆచరింపబడవలెనా?

ఇట్టి సంస్కరణముల ప్రసాదించబూనుటవలన భారత జాతి ఆత్మానిరంజనమందని నాఅభిప్రాయము. నివేదికము నందలి ప్రతిపత్తియందును భారతీయులయందు అవిశ్వాసమును, వారి స్వపరిపాలనా సర్వతామరభిప్రాయములను వ్యక్తము లగుచున్నవి. ఆత్మగౌరవముగల భారతీయు లిట్టి సంస్కరణములను తిరస్కరింపవలెను... ఇందు మూలము న అంగ్ల జాతి యొక్క స్వాతంత్ర్యభిలాష యందు నాకు అవిశ్వాసము గలిగినది; నా ఆశ్చర్యము నిరాశలైనది. అయినను కాత్ర సమ్యుతాంధోళనమును నలంప నేను సంకల్పించుకొంటిని. ఆగనునెలలో గావించబడిన ప్రభుత్వ ప్రకటనము ఆసత్వముగ పరిణమించినది; భారతదేశమునకు వచ్చిన సంజేహము నిష్ఫలమైనది; మనకు బంపబడిన నివేదికము పురోవృద్ధి నూచకముగ లేకుండ పోవుటయేగాక, నిరోధక కారకముగ కూడ పరిణమించును..... సంస్కరణ నివేదికమును మనము తిరస్కరించి, అందోళనమును సాగింతుము.

ఒక పాశ్చాత్యుని అభిప్రాయము.

ఈ సంస్కరణములందు ప్రమాదకరములగు విషయము లేవియును కనబడవు గాని కొంతభాగ మాచరింపబాధ్యముగా దని పాశ్చాత్యసంఘ సభ్యుడగు నొకప్రముఖుడు నడివెను. ఫర్. ఎల్. పి. సింహా కే. సి. గారి అభిప్రాయము.

అడను, జూలై 5:— 24 సత్వేంద్రప్రస్న సింహా గారిటులనుడిచిరి. ఈ సంస్కరణములను విమర్శించువారిలో హిందూదేశమునందెట్టి స్థిరాధికారమును లేనివారు రెండువర్గములవారుకలరని నడువవలసియున్నది. ఏకవిధానములేని హిందూదేశచరిత్రలో గతకృత్యము ఆగష్టు నెల 20-వ తేదిని చేరుబడిన ప్రకటనము చాలముఖ్యవిషయమని నివేదికమున తెలుపబడినది. మన మంగీకరింపదగును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునంకొక భాగముగా ఇండియాకు స్వపరిపాలనమొసంగుట బ్రిటిషు వారి విధానమున కనుగుణమైనది కాదని తలంచువారిొక ముఖ్యునిగు నూత్రమును ప్రకటించిరి. నిర్ణీతకాలమునం దిది మొవేయని కాదు తలంచువారి వాదము పనికిరాదు. విలసిన నూచనములు కాద్యసిద్ధిని కలిగించుటకే ఏర్పరుపబడినవి ఈఫలసిద్ధికి ఏర్పరుపబడిన పరిమితులను ముఖ్యముగా నీఫలసిద్ధి క్రమక్రమముగా కలుగవలెనని చేయబడిన నిరూపణమును తిరస్కరించు వారివాదము గూడ గ్రాన్యము కాదు. విలసిన స్వపరిపాలనము తిరుమే కలుగవచ్చును సాధ్యమగు నంతవరకు సత్వేత్తములు చేయబడునని వాదనము చేయబడినది. అట్లునుటవలన అనవసరాల స్వయం లేకుండ చేయుటవలన నేను గ్రహించుచున్నాను. ప్రస్తుతము నూచింపబడినసాధనము లిట్టిఫలమును గలిగింప గలవే నాయనసంకమును మాత్రమే మనమాలోచింపవలసియున్నది. ఇప్పుడెల్లవారును తమ తమ అభిప్రాయములను స్పష్టపరుచుటయే కర్తవ్యము. అట్లు జరిగినచేగాని పరిష్కారమున కవకాశమేర్పడదు. దక్షిణాఫ్రికా విషయమున కాలతెలుబాల్సొ నెరుచును గారు చేసిన ఏర్పాటులు ఫలవంతములైనవీరిచే ఇప్పుడేవిధానము గూడ సామ్రాజ్యసర్వమునకు సహకారము గాగల ఏర్పాటు

లను చేయుటకుతగిన మూలాధారములను కలిగియున్నదని నేను నిస్సంశయముగా నుడువగలను. కాంగ్రెసు లీగువిధానము నంగీకరింపక పోవుటకు కొన్ని కారణములు తెలుపబడినవిగాని అవి ధానమునందలి వెత్తుతత్వములను నీవేదనమును ప్రకటించిన వారుగూడ నంగీకరించిరి. మరి కొన్నివోట్లు వివరములలోగూడ భేదమగువదను, ఆరెండింటికినిసంకల్పములందు భేదములేదు గాని ఆచరణవిధానమునందే భేదముగలదు. నిర్ణీతకాలమున స్వపరిపాలనము మొసంగుటయే ఉద్దేయల సంకల్పమునై యున్నది.

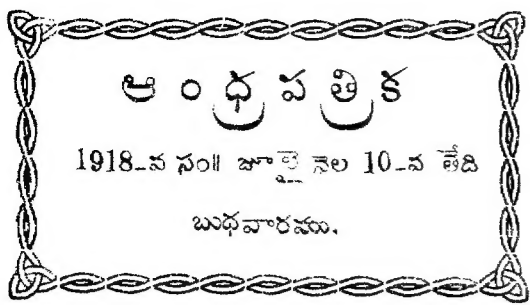
కాంగ్రెసులీగు విధానముకంటే నీ నివేదికమునరెండు విషయములం దధికమగు సభివృద్ధి గోచరించుచున్నది. పునాది నుండియు ప్రజలకు రాజకీయవిద్యను నేర్పుట కేర్పాటు బాగుగా చేయబడినది. ప్రజాప్రతినిధులకుతక్షణమే మరికొన్ని బాధ్యతలను గూడ కలుగజేయుటకు గాను నిర్ణీతకాల పరిశీలనమున కేర్పాటు చేయబడినది. భిన్నాభిప్రాయములలో నీ నివేదికము చక్కని సామరస్యమును కలిగింపజాలెనని నేను తలంచెదను. దేశములు బాగుగా వినియోగించిన దేశమునకు సహోపకారమును కలిగింపజాలిన అధికారము దేశముల కియ్యబడుచున్నది. ప్రారంభమందే కొన్ని ముఖ్యవిషయములందు దేశములకు యధార్థమగు సభికార మియ్యబడినది. న్యాయమును కాంతిని నెలకొల్పుటకు వలయు సభికారము మాత్రము కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వమునందే యుంచబడినది. ఆకాఖ లక్ష్మంత ప్రాముఖ్యత గలవిగాన నిపుడు ప్రజల కియ్యబడలేదు. ఈఅధికారములు ప్రజలలో ధీమంతు లగువారికి మాత్రమే లభించునను వాదమునుగూర్చి జనసామ్యముయొక్క హక్కులను కాపాడుటనుగూర్చిన వివరములుగూడ తెలుపబడినవి. కొందరు తలచినట్లు సంఘర్షణమున కవకాశమే గోచరించుటలేదు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమున రెండుభాగము లేర్పరుపబడినవి. పరస్పర సహకారమున కధికమగు నవకాళము కలదు. విధానమును కలనా నివారణ సాధనములును సామరస్యమును కాపాడవలసిగా నున్నవని నేను తలంచెదను. హిందూదేశ రాజకీయస్థితి చాల చిక్కుగా నుండుటచే నేవోయొక విధానమువలననే ఫలితము కలుగవలసి నమృతమనుచితము గాదు. తగిన అభివృద్ధి కలుగవలెననిన సామరస్యమును సానునయమును ఏర్పడవలెను.

బ్రిటిషువారు భారతీయులను విశ్వసించవలెను. కాని వారి లాభమునకు గాక బ్రిటిషువారి నష్టమునకే వారధికారమును కొరచున్నారను నపోహమును కలిగియుండగూడ దని నేను వాంఛించితిమి. అటులనే ఇది తాత్కాలిక నటనము కాదనియు నిశ్చయమగు సభివృద్ధిని కలుగజేయు ముఖ్యసాధనమే యనియు భారతీయుల మగు మేము గూడ విశ్వసించవలెను. ఫలసిద్ధిపన్నటికినిగూడ కలుగకుండునట్లు దొరతనము వారు కాక నిర్ధారణము చేయుచుండు రని తలంప బిటులేదని నా అభిప్రాయము. మరి 10 వత్సరములకు మరల సభివృద్ధిని కలిగించుటను గూర్చి ఆలోచింపబడు నని సూచించిరి. మన సహకారమును బట్టి అది ఏర్పడగలదు. ప్రభుత్వవర్గము నందలి మార్పు ఆకర్షకముగా నున్నను కడపటి ప్రకరణమునందలి విషయములు ముఖ్యముగా పరికింపదగినవి.

భారతీయులకు నేనల్లా నుద్యోగముల సభికముగా నీయదగును. ప్రభుత్వసేవోద్యోగములలో 1/3 వంతును భౌతికముల కియ్యదగు నను నూచనల ననుసరింపదగు నూచనలను పరిశ్రమాభివృద్ధినిగూర్చిన నూచనలను ముఖ్యముగా గరునింక దగినవిగా నున్నవి. హిందూదేశమున పరిశ్రమాభివృద్ధిని గావించుటవలన గలుగు ఫలితము నిరుపమోనము. నైతికసాంఘిక గా జక్త్యాభివృద్ధి కాకులన్నిటికినిగూడ పరిశ్రమాభివృద్ధివలన గొప్పలాభము కలుగగలదు. కాన నా నూచనలను వెంటనే అనుసరింపదగును. నేను ముఖ్యముగా వాంఛనియము లని ఎంచబడినవి మరికొంతకాలమునక ప్రస్తుతములు కాగలవు. గాన ప్రభుత్వవర్గమున ప్రత్యేక ప్రాసాదితవిషయ విభజనము వెంటనే జరుగదగును. అనుమతి యియ్యబడిన పిమ్మట వెంటనే పని ప్రారంభ మగుటకు వలయు కేర్పాటులన్నియు నిపుడే పూర్తి చేయబడవలెను. హిందూదేశమున నీ నివేదికమును శ్రద్ధగా చదివిన వారందరును మొదటి వాయిదాకు మంచి ఏర్పాటులే చేయబడెనని ఆమోదించగలరని నేను నిశ్చయించెదను. ఈ నివేదికమును వ్రాసినవారెట్టి చిక్కులలో నుండిరో గమనించినచో వారి యుదారభావము విదితము గాకపోదు. భారతదేశాభివృద్ధికి పాటుపడిన బ్రిటిషు రాజనీతిజ్ఞుల శామములను భారతీయులు నిరంతరము స్మరించుచుండురు. మాంటాగ్యూ మే బ్ల్యూఫర్డ్ ప్రభువుల శామములను గూడ శాపట్టికలో చేర్పదగు నని సింహాగారి నిర్ణయము.

ఆ యు ర్దేవా శ్రమం, గా, ఆచారప్పన్ వీధి, జి.టి. మదరాసు

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు

పార్లమెంటు - ఇండియా కార్యాలయము

ఆ. భరతవర్షమునందలి మహాసంఘములు ప్రాచీన సభ్యతావ్యుత్పత్తి లగుటచేతయు, ఆ సంఘముల వారు పరిపాలనమును రాజ్యానితీయందును విశేష సామర్థ్యము కలిగియుండుటచేతను, నూతన బ్రిటీషు పరిపాలనము గలదు వారు విద్య యందును ప్రజాపరత్వమునందును వృద్ధిని పొందియుండుటకు ననుమతియు ప్రస్తుతము గల పరిపాలనాధికారము ప్రజల యాచితార్థావ్యుత్పత్తులను వెలువేర్చక ప్రస్తుతావస్థలను నశింపి గతులగుట తగియందకపోవుటచేతను, సభ్యులముగ భరతవర్షమునకు స్వపరిపాలనము ప్రసాదించుటయే బ్రిటీషు పరిపాలనమునకు ఫలసంకల్పము అని తెలుపుచు, కాననమును ప్రకటనచేయుటకై మహాసంఘము రాజరాజేంద్రుడు కరుణించుటకు సమయ మున్న మైన దని జాతీయమహాసభ యభిప్రాయ పడుచున్నది.

ఆ. అఖిల భారతీయ మహాచ్యుతీయ సంఘమునా కేవల ఆచార సంస్కరణోపసంఘమును యావద్భారత జాతీయ మహాసభోపసంఘమును చేరి సంప్రదించి నిర్ణయించిన వ్యవస్థలందు గల సంస్కరణములను ప్రసాదించి స్వపరిపాలనమును స్థాపించుటకై నియంతారంభమునకు పూనుకొనవలయు నని జాతీయ సభ కోరుచున్నది.

ఇ. సామ్రాజ్య నిర్మాణమునందు భరతవర్షమును పగాధీనస్థితినుండి తొలగించి స్వాధీనాధిపత్యములతోపాటు సామ్రాజ్యమునందు సమానస్థానమును కలిగి యుండునటు అర్థంపరచుచున్నది.

మాంటెగుగారు నిర్ణయించిన రాజ్యాంగ విధానమును బరిశీలించునపుడు హైందవ మహామృదీయ సభ లేక గ్రీవముగ నామోదించిన స్వపరిపాలన ప్రతిపాదనమును మనంబున నిడికొని పరిశీలించుట యుక్తము. పైన నుదహరించిన కాంగ్రెసు లీగు ప్రతిపాదనము భారతీయుల యాశ యంబును దెలుపుచున్నది. భారతీయులకు ప్రాచీన సభ్యత గలదు. నూతన బ్రిటీషు పరిపాలనమునందు రాజ్యాంగ శిక్షణమును బొందిరి. వర్తమానపరిపాలనము దేశ పరిస్థితులకు పనికిరాకున్నది. స్వాధీనాధిపత్యములందు గల స్వపరిపాలనమును స్థాపించుట భరత ఖండోద్ధరణమునకు సాధనము. స్వపరిపాలనమును స్థాపించగల విధానము వివరముగ దెలుపబడినది. ఆ వివరము నకును మాంటెగుగారి విధానమునకును గల భేదమును గమనించిన భారతీయులకును యూరపియులకును సంస్కరణాశయము కట్టగల భేద భావము విదితమగుచున్నది.

హిందూ దేశమునందు బ్రిటీషు వలసరాజ్యములందు గల స్వపరిపాలనమును బోలిన స్వపరిపాలనమును కాలక్రమమున స్థాపించుట భారతీయుల యాశయము. వర్తమాన కాలమునందు పార్లమెంటు సభ్యులకు పదిహేను ముగ్గుల యుద్యోగము మొదలు గవర్నరువరకును గల యుద్యోగస్థుల చర్యలను గురించి పార్లమెంటునందు ప్రశ్నించుటకు అధికారము గలదు. పార్లమెంటునందు సభ్యులు వేయు ప్రశ్నలను బరిశీలించినపు డి విషయము విదితమగుచున్నది. ఈ ప్రశ్నల నడుగుటకును రాజ్య వ్యవహారములను విమర్శించుటకును పార్లమెంటు సభ్యులకు గల యధికారము వర్త

మానకాలమునందు హిందూ దేశమునందలి నిరంకుశాధికారమునకు అంకుశముగ నున్నది. ఈ యంకుశము నిరంకుశాధికారోపద్రవమును తగ్గించుటకు కొంతవరకు బోధపడుచున్నది. కాని హిందూ దేశమునందు స్వపరిపాలనము సాధ్యమగుటకు వలసరాజ్యము అందువలె నధికార మంతయును స్వదేశమునందుండవలయును. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు 1778 యందు తిరుగుబడి స్వపరిపాలనమును గడించినవి. తదనంతరమున ప్రథమమున కనడా మొదలగు వలసరాజ్యములందు బ్రిటీషు రాజ్యాధికారము ప్రబలినను కాలక్రమమున బాధ్యతాయుత స్వపరిపాలనమును స్థాపితము లైనవి. ఇప్పుడు వలసరాజ్యములందు గవర్నరు జనరలులను నియమించుట వలసరాజ్యముల శాసనములను ప్రతిష్ఠించుట ప్రతికొన్నింటినికూ ఆపీలుల సంపుట మొగలగు విషయములందు తప్ప వలసరాజ్యముల రాజ్యాంగములందు బ్రిటీషు పార్లమెంటు ప్రమేయమును గలుగజేసి కొనుట లేదు. యుద్ధ మారంభమైన తరువాతను వలసరాజ్యములు సామ్రాజ్యమునందు సమానభాగులని భరతఖండము ముఖ్య భాగమనియును గ్రహించబడు చున్నది. బ్రిటీషు పార్లమెంటు వలసరాజ్యముల రాజ్యాంగ విషయములందు ప్రమేయమును సామాన్యముగ గల్పించుకొనుటలేదు. వలసరాజ్యముల మంత్రివేతనమును బ్రిటీషు రాజ్యాదాయము భరించుచున్నది. వలసరాజ్యములకు హిందూ దేశమునకు వలె ప్రత్యేకముగ మంత్రిసభ లేదు. ఈస్థితి సంభవ మైనపుడే వలసరాజ్యములందుగల స్వపరిపాలనస్థితి భరతఖండమునకు సాధ్యము. కాని ఎప్పుడైనను సంభవమని వర్తమాన పరిస్థితులను పరిశీలించినపుడు పొడగట్టదు. వలసరాజ్యములు తెల్లవారికి నివాసస్థలములు. బ్రిటీషు ద్వీపవాసులు కనడా యందు నివాసముల నేర్పరచి కొనిన పోడనే బ్రిటీషు పేరును వదిలి కనడా నామమును స్వీకరించుదురు. వలసరాజ్యమును మాత్రమే దేశముగ బరిగణించుదురు. తెల్లవారు స్వపరిపాలన సంఘాపనల కలవాటుపడినారను సిద్ధాంతము వలన వారికి స్వపరిపాలన స్వత్వములు సహజముగ గలుగుచున్నవి. భరతఖండమునందు తెల్లవారు నూతన బ్రిటీషు నివసించినను వారు ప్రత్యేక స్వత్వములు గల యూరపియులుగనే యుండురు. హిందూ దేశమునందు యూరపియులకు బ్రిటీషు వర్తకులకు బ్రిటీషు అధికారులకు స్వదేశీయులకు లేని ప్రత్యేక స్వత్వములు గలవు. యూరపియుల లీ స్వత్వముల నెప్పుడైనను బుద్ధి పూర్వకముగ వదలుకొనుట యసంభవము. స్వతంత్ర ప్రీయులయిన యూరపియుల సంఖ్య ఎన్ని శతాబ్దములు గడచినను భారతీయుల సంఖ్యను మించుట దుర్లభము. యూరపియులు భరతఖండము నెప్పుడైనను తమస్థితి ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక తెలిపినటులు “మన భరతఖండము” అని సంబోధించెడి కాలము వచ్చునని వర్తమాన పరిస్థితులందు నమ్ముట కాధారములేవు. భారతీయులు బ్రిటీషుసామ్రాజ్యమునందు స్వదేశమునందు వరదేశీయులుగాను వరదేశీయులందు పనివాండ్లుగాను నెంచబడుచున్నారు. హిందూ దేశమంత్రి అధికారము

హిందూ దేశ పరిపాలనము సిద్ధాంతమునందు పార్లమెంటు స్వాధీనమునందున్నను వాడుకయందు హిందూ దేశ మంత్రియందును మంత్రిసభయందును గలదు. 1857 సంవత్సరమునందు సిపాయిల తిరుగుబాటు తరువాతను లోగడ డైరెక్టరుల కోర్టునకు బోర్డు ఆఫ్ కంట్రోలునకుగల యధికార మంతయును హిందూ దేశ మంత్రికి సంక్రమించి

నది. హిందూ దేశమంత్రి బ్రిటీషు మంత్రినగ్గుమునందు చేరి పార్లమెంటునకు బాధ్యతను వహించుచున్నాడు. హిందూ దేశ మంత్రికి తనసభ యందలి సభ్యుల మతమును నిరాకరించుటకు సముత్తము స్వాతంత్ర్యముగలదు. హిందూ దేశ మంత్రికి హిందూ దేశ పరిపాలనమును నిర్ణయించుటయందు విశేషాధికారముగలదు. “మంత్రికి శాసనములను నామోదించుటకు, వన్నలను నిర్ణయించుటకును, ఆదాయవ్యయములను నిర్ణయించుటకును, ఉన్నతోద్యోగులను నియమించుటకును, అప్పలను చేయుటకును నిచ్చుటకును, కవులను నిచ్చుటకును మొదలగు ననేక విషయములందు” “విశేష ప్రాసాదాధికారము” గలదు. “హిందూ దేశమునందు స్థాపితమైన పరిపాలనము బ్రిటీషు ద్వీపములలోని పరిపాలనాధీనమునందు గలదు” అని గ్లాడ్స్టన్ పరిపాలనము ప్రకటించినది. “ఆర్థిక విషయ నిర్ణయమునందు హిందూ దేశ పరిపాలనము బ్రిటీషు పరిపాలనమునకు బోబడి యుండవలయును” అని డి. కే. లి. పాలమున ప్రకటించెను. హిందూ దేశ మంత్రికిని మంత్రిసభకును హిందూ దేశ రాజ్యాంగమునందు విశేషమైన ప్రమేయము గలదని మాంటెగుగారు వారి నివేదనమునందు తెలిపి యుండిరి. కర్జను ప్రభువు కాలమునందు మంత్రికిని గవర్నరుజనరలు నకును గలిగిన భేదాభిప్రాయములను కర్జను ప్రభువు రాజీనామాను ఇచ్చుటయును మంత్రి ప్రాబల్యమును తెలుపుచున్నవి. గవర్నరుజనరలు మంత్రికి “ఏజెంటు” అని నిర్లక్ష్యముగ జూచుటయును సంభవించినది. హిందూ దేశమునందు స్వపరిపాలన సాధ్యము నిర్మిత మగుటకు వలసరాజ్యములందు వలె స్వదేశాభ్యంతర వ్యవహారములను నిర్ణయించుకొనుటకు వలయు సంపూర్ణాధికారము భరతఖండమునందు గల సామ్రాజ్య పాలనాధీనమునందుండవలయును. ఈయధికారమంతయును బ్రిటీషు ద్వీపములందు గల యధికారాధీనమునందున్నంత కాలము స్వపరిపాలనము సాధ్యముగాదు. లాంకాషయరు వర్తకుల మొత్తడి వలన నూలుమీదను వన్న వేయుట దీనికి నిదర్శనముగ నున్నది. కాని మంత్రి యధికారమును గవర్నరు జనరలు వశము చేయుటయును ప్రయోజనకరముగాదు. “సామ్రాజ్యపాలనము ప్రజాస్వరమైన విశాల దేశముమీదను విశేషాధికారమును వహించుచున్నది. ప్రజానియంత్రణములేని హిందూ దేశ పాలనమునందు పాలన వర్గము పార్లమెంటునందు మంత్రికి బాధ్యత నహించవలసియున్నదని తెలిసియుండుట యుక్తముగ నున్నది.” అని మాంటెగుగారు తెలిపిన లోపమును నివారించుటకు రెండు సాధనములు గలవు. మొదటిది ముఖ్యమైన స్వదేశాభ్యంతర రాజ్యాంగ వ్యవహారములన్నియును సామ్రాజ్య పాలనాధీనమును జేయుటయే యున్నది. రెండవది సామ్రాజ్యపాలనాధీనము చేయబడిన యధికారము ప్రజానియంత్రితమై యుండవలయును. ఈ ఫలము గలుగుటకై మాంటెగుగారు రాజ్యాంగ విధానమునందు “ప్రజాధికారాయత్తములైన పరాయత్త విషయములందు మంత్రి తనయధికారమును వదలుకొని క్రమ క్రమముగ హిందూ దేశ పాలనాధీనము చేయవలయును” అని తెలిపి యుండిరి. మోర్లి గారి విషయము నంగీకరించలేదు. మాంటెగుగారు రాజ్యాధికారమును క్రమముగ హిందూ దేశ పాలనాయత్తము చేయుటకు సమ్మతమును తెలుపుచున్నారు. పరాయత్త విషయములందు దధికారమును తగ్గించినను సముజాయిషి కోరెడి అధికారమును గలిగియుండు

వలయునని నిర్ణయింపబడినది. ఈ నిర్ణయము నిరంకుశాధికారుల చర్యలకు అంకుశముగ నుండగలదు.

పార్లమెంటు ఆధికారము

బ్రిటీషుపార్లమెంటు 1857-వ సంవత్సరము నకు పూర్వము హిందూ దేశ పరిపాలనమును నుపసంఘముల మూలమున విమర్శించుట యాచార్యముగ నుండెను. పిట్టాభిరూప ఈయనసంఘముల విమర్శలను బట్టియే రాజ్యాంగములందు సంస్కరణములను జేసిరి. పూర్వమువలెనే హిందూదేశ రాజ్యాంగములను పిట్టాభిరూపకు "ఉపసంఘములు ఏర్పడవలయును" అని మాంటాగుగారు నిర్ణయించిరి. "భరతఖండమునందు ప్రవర్తమానం బగుచున్న జాతీయభావమును గమనింప కుండుట కిట్టి యుపసంఘములు లేకుండుట యొక ముఖ్య కారణము" అని మాంటాగుగారు తెలిపిన భావము గమనింపదగి యున్నది. పార్లమెంటు బాధ్యతను హెచ్చించుటకు మంత్రి జీతము బ్రిటీషు రాజ్యాదాయము భరింపవలయునని మాంటాగుగారు నిర్ణయించిరి. ఈ నిర్ణయమునందు కాంగ్రెసులీగు విధానముతో మాంటాగుగారు ఏకీభవించుట తృప్తికరము. ఈ నిర్ణయమును నవలంబించుట వలనను నిరంకుశాధికారమున కంకుశ మేర్పడినను భారతీయుల ఆధికార వ్యాపనమునకు ఏమియును సాధనము లేదు.

మంత్రిసభ

కాంగ్రెసులీగు విధానమునందు మంత్రిసభను తీసివేయవలయునని నిర్ణయింపబడినది. మాంటాగుగారు మంత్రిసభను సంస్కరించు సాధనముల నన్వేషించుట కొక యుపసంఘమును స్థాపింపవలయునని నిర్ణయించిరి. మంత్రిసభ ఉపవేతనములను బొంది సుఖజీవనమును జేయుచున్న వృద్ధనిరంకుశాధికారులకు దుర్గముగ నున్నది. మంత్రిసభకు కేవలమైన వ్యయముగ నున్నది. సంవత్సరమునం దనేక కోట్ల ద్రవ్యము మంత్రిసభ ద్వారా వ్యయమగుచున్నది. మంత్రిసభాధికారములను హిందూదేశ పాలనమునకు పార్లమెంటు ఉపసంఘమునకును మరల్చి మంత్రిసభను కాంగ్రెసులీగు గోచనములు తీసివేయుట యుక్తము. వ్యవహార దక్షులు మంత్రికి ఉపకార్యదర్శులుగను సహాయకార్యదర్శులుగనునుండవచ్చును. మంత్రిసభ వైద్యేన్ద్రము ప్రభృతులకు నివాసమై ఉదారభావ వ్యాపనమునకు ప్రతికూలముగ నున్నదని ప్రొందవ నాయకులు పాదించుచున్నారు. దేశీయ మహాసభయందీ విషయమై చిరకాలమును జేయును తీర్మానములు చేయబడుచున్నవి.

కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణములందు నూచితమైన మూడవ విషయము భరతఖండమునందు స్థాపితముగా గల స్వపరిపాలన సంస్థానాలపై నాధారపడి యున్నది. పరిపాలనాధికారము సామ్రాజ్యాధీశమై నపుడు మంత్రి యధికారము వలసరాజ్యముల మంత్రి యధికారమును బోలియుండగలదు. మంత్రికిని మంత్రిసభకును సంబంధించిన సంస్కరణముల విషయమై కాంగ్రెసులీగు నూచించిన సంస్కరణ విధానముతో మాంటాగుగారు కొంతవర కేకీభవించుచున్నారని వారినివేదనమును జనువుటవలన విదితముగనున్నది. ఈ సంస్కరణమునందు మాంటాగుగారును మమ్ముఫర్డు ప్రభువును హిందూదేశ పాలకవర్గమును నేకాభిపాయమును తెలుపుటయందు వింతలేదు. మంత్రికి పార్లమెంటునకు పోయిన యధికారము హిందూదేశమునం దధికారవర్గమునకు

సంక్రమించును గాని ప్రజలకు సంక్రమింపదు. కాన వారి సంస్కరణమును సులభముగ నంగీకరించుట సహజము. ఈ విషయమై పార్లమెంటు ఏమిచేయునున్నది చూడవలసియున్నది. హిందూదేశమునందు వలసరాజ్యములందువలె స్వపరిపాలనా సంస్థానాలు వర్ధిల్లుటకు పరిపాలనాధికారము బ్రిటీషు ద్వీపములనుండి భరతఖండమునకు మారుట యుపసరము. పరిపాలనాధికారము భరతఖండమునకు మారినగాని స్వపరిపాలన విధానమును నియమించుటకు సాధనములు ఏర్పడనేరవు. సంస్కరణాభిమానులు కాంగ్రెసు లీగులు నూచించినటులు మంత్రిసభనుతీసివేయకొరులయే యుక్తము. స్వపరిపాలనాధికారము స్వదేశాభిముఖమగుటకు విదేశాధీనాధికారమును స్వదేశాధీనమగుట ముఖ్యసాధనము.

స్వరాజ్యసమితి - స్త్రీలు.

మాంటాగుగారికి భారత మహిళలు సమర్పించిన నిన్నునము నందు స్త్రీలకు సయితము రాజ్యాంగ స్వత్వముల నొసంగుట యవసరమని నిశ్చయించిరి. పునః స్వరాజ్యసమితికి రాయబారపు మహిళలు స్వరాజ్యము నందు స్త్రీల స్థితి నిరూపింపవలసివచ్చిరి. పునః స్వరాజ్యోప సంఘము ప్రకటనము నందు స్త్రీలు చేయువ్పూరిని నిర్ణయించెను. భారతీయుల భావములు ఉదారము లనుట కిది యొక నిదర్శనము.

సంస్కరణములు - గౌరవనీయ పదము.

మాంటాగుగారి సంస్కరణ విధానమునందు సామ్రాజ్యకావన సభ్యులకును రాష్ట్రీయ కావనసభ్యులకును మతసభలయందు గౌరవనీయ పదమును తీసివేసి ఇండియా కావనసభాసభ్యులకు చెన్నపురి కావన సభాసభ్యులకు మొదలగు పదముల నుపయోగింపవలయు ననియును నిర్ణయింపబడినది. ఈ సంకేతమును తీసివేయుటయును జేశాభ్యుదయమునకు ప్రయోజనకరమని తోచుచున్నది. పాలకు లొసకడి బిరుదులకును కొంత విరుచుకొన్న యుక్తముగ నుండును.

నిరంకుశచర్యలు.

సంస్కరణవిధాన ప్రచురణముతో నిరంకుశచర్యలును పొడనూపుచున్నవి. ఢిల్లీయందుగల స్వరాజ్యసమితికి కార్యదర్శి ఆసఫ్ అల్లిగారి 232 సినిమా ప్రాసీజరుకోడు ననుసరించి పట్టుకొని జామీనుమీదను విడుదలజేసిరి. మధ్య పరకాలయందలి స్వరాజ్యసమితి కార్యదర్శిని నారాయణ కాశీ నాథ తైద్యగాు పిలువకొను 124 ఏ కావనము ననుసరించి పట్టుకొనిరి. ఆమెను దండనాధికారి జామీనుమీదను విడుదలజేయుటకు నిరాకరించెను. కారణము లింతవరకును బహిరగతముగాలేదు. దేశమునందు కాంక్షింపినగోరుచున్న పాలకవర్గ మతాంతికి మూలమైన మార్గముల నలంబించి దని నమ్ముచున్నాము.

రాజా రానుమోహనదాయలవారి ఉన్నతానందము

ఇండియా మెసంజుగ పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:— శ్రీ రాజా రానుమోహనదాయలవారి జన్మస్థానముగా రాధానగరములో నా జ్ఞాపకార్థము కట్టుట కుద్దేసంబడినందు రిపు పని ప్రారంభయ్యెను. ఆనాథనాథ జెస్సీ సి. ఇ. గారి పనులను జేయించెదరు. ఎట్టి జ్యోతిపు ఇంజనీయరుని రావు బహదూర్ ఎన్. బి. చౌదూరుగారు భవనరక్షణము విషయమున సలహాసంగుమందును. ఈమందిరమున కైయ్యయోగింపబడు ప్రతి యిటుకవయును "ఓం తత్సత్" అను పదములు చిత్రింపబడినవి. ఈ జ్ఞాపకచిహ్నమునకయి నలుబదివేల రూప్యము లగును. మూడు సంవత్సరములకు గారి భవనము పూర్తికాదు. సంవత్సరములకు మోటువారి భవనమిది కళాలమయి కళలము ఉద్యానవనము జేయుటకయి తీసికొనబడును. ఆగ్రుణ్ణి భారతదేశ పితామహుడని పరగనున్న ఈ మహానీయుని జ్ఞాపకము చిరస్థాయిగా మనదేశమునందు నిలిచి యుండవలయునని తోచు దేశాభిమానులందరును తమకుతోచిన చందాలను ఈ క్రిందివారిచేర పంపవచ్చును:— గౌరవనీయులగు డాక్టరు జేపీప్రసాద సర్వాధికారుగారు, కె.టి.సి.వి.ఇ. వెం 20 నూరిలేను, కలకత్తా; లేక డి. ఎన్. పాలుగారు. ఆనరరీ సెక్రటరీ, 14 విద్యాసాగరపీఠ, కలకత్తా.

10 లక్షల దానము

ఈ మధ్య విద్యాభివృద్ధి కలకత్తాలో 10 లక్షల రూపాయలను దానముజేసిన యూరోపియను మహాజనుడు జార్జ్ క్విన్నరు కంపెనీకి జెండ్రి న్యాయన గారని తెలిసినది. ఈ పదిలక్షల రూపాయలలో 5 లక్షలు యూరోపియను బాలుర యొక్కయు, 5 లక్షలు యూరేషియను బాలుర యొక్కయు, 1 లక్ష భారతీయ బాలురయొక్కయు విద్యకై వినియోగింపవలయునట. ఇట్టి మహాదానములే భారతీయులలో కొందరు చేసేయండిరి. జెండ్రికి తాతాగారు తొంగుగూరులో యిప్పుడు స్థాపింపబడిన ప్రకృతి పరిశోధనాలయమున కయి 30 లక్షలును, 55 లక్షలకానాథ పాతిమి గారు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు కాస్త్రు పరిశోధనమునకయి 10 లక్షలును, డాక్టరు కనవివోస్కొవ్కు గారు మరి 10 లక్షలు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకును దానము జేసిరి. యూరోపియను లిట్టిదానమును జేయుటవలన నాలికి హిందూదేశపు విద్యాభివృద్ధిలో ఆసక్తి లేక పోలేదని తెలుచున్నది. 10 లక్షలలో 9 లక్షల ద్రవ్యమును న్యాయన గారు యూరోపియనలకును, ఈ జేశములో వారి సంతతి వారికిని వినియోగపడునట్లు చేయుటలో నాభ్యుక్త మేమి గునుండగు.

వృత్తాంతములు

(౧)

20 లక్షలకు తీర్పు:—లలా హరికృష్ణలాలుగారు 20 లక్షల రూపాయల నియ్యకొనవలెనని పీట్టుబాంకి నానాలో లాహోరు హైకోర్టుల వ్యాజ్యమునకి ప్రాజ్ఞేగాను తీర్మానించిరి.

లక్నోలో భూకంపము:—ఈ నెల 8 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు లక్నోనగరము భూకంపము కనబడుటతో నిద్రుచ్చి స్థానములకు కొంత వ్యయం జరిగినందున మూడు వారముల వరకును పట్టణమునందు సిద్ధలలోని భుజులకు నిద్రుచ్చి నంద జేయలే మని నాను ప్రకటించిరి.

ఆత్మహత్య:—గురువారము నాడువయమున తొమ్మిది గంటలకు కలకత్తాలో దాలుహాసీ చెలువులో ఒకశవము లేలుచుండుటకు పోలీసు కనిపేయి మారెను. శవమును పరీక్ష చేసిరి. ఎరుబది వత్సరముల యుయ్యుగల కాండూము జేవిడు అను యూరు మతస్థుడు దానిద్రవ్యమువలన చాలశ్రమ పడుచుండి ఆత్మహత్య గావించు కొనెనని తీర్మానించిరి.

కల్లినీకొట్టుట:—కలకత్తాలో నురేంద్రభూమి తన తల్లిని నిర్బంధించి నెయ్యి తీసికొనుచుండెడినాడు. ఒకదినమున ఆమె కొరవడగా ఆమెనెండ్రికి కనిపెనుగా కొట్టెను. అంతకు తేను చేయబడిన. తనకుమారుడు యికయుండు తనను బాధింపకుండ యుండినయెడల తేనును నద్దుచేసికొనెదనని కొర్టువారియెదుట నామె చెప్పెను. తమగూడు సాష్టాంగపడి యికయుండు అట్లు ప్రకటించిన తల్లిని తీసికొనికొనెను. కొర్టువారు తేనును రద్దుజేసిరి.

మోసము:—కలకత్తాలో సాంబర్యకన్య అను నామె కలదు. ఆమెకు నుజ్జుత్రుబండ్లు కలవు. మానీలాలో ఆమెనాడు ఒకబండిని ఆదైకు నిలికిరి నానుచుండెను. కొంత కాలమునకు ఆమెకు దిక్ కలదు బిట్టువేసినందుగా ఆమెచేత ఆదై ఆంతయు ఇచ్చిపట్టు చేర్రాబు చేయించి ఒక ప్రకాశ బ్యాంక్ చెక్కును ఇచ్చి బోగా ఆమెరద్దని తిరుగకొట్టెను. తిరిగి కొన్ని దినములకు ఆదై కొరవడ ఆమె వారియింటికిబోగా నాడుఆదైకన్యదాయును. కాని గత గురువారమునాడు నామె పట్టుకొనబడి తేనుచేయబడిన.

ఈ నెల 8 వ తేదీన గారు నల్లదిపురము తాలూకా తహశీలు బాలుగారును, డిప్టీప్రెస్ మునగుగారును "బూర్ రూము" లో న్యాయవాదులను నూడేశ పతివి ద్వితీయయ్యు ధ్యముజునవన ధనము కొనుగడని కొరెరి. ద్వితీయ యుద్ధము ఇయను ప్రధుత్వమునాడు వయూను చేసెనుచుండుట తామెకు గుడుచుచియు, ఈ విషయములకు అధికారులు బోక్సియమునకిందుకొని తమకుపజేంప నక్కురలేదనియు చెప్పి కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణముల నిచ్చిననే తప్పు మాయొద్దకుండి ఎవైన బుణము లభించునని మియాహింస పాలకుని నిర్భయముగా జెప్పిరి. రామచంద్రపురజనులును చుట్టు పట్ట గ్రామ జనులును ఈ భావమున కంతయు అధికారమొదము చేలిరి. (తంతివలన)

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(1197)

ద ర ఖా స్త లి పు డ నే క్షి త ము లు.

ఈ బుణము నూటికి రీక్షిచోప్పన ఈయబడును. వృత్తికన్న లేదు. ఈ యుద్ధబుణ పుత్రములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1923 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయి లీయబడును. 1925వ॥లో 100-కి 103 రూ॥న్ను, 1928లో 100-కి 105 రూ॥పాయలును వత్తములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సొమ్ముదాచుకొనుపద్ధతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఉపయోగించుకొనుటకు వీనిని చింపి మీ పేరువ్రాసి పంపుడు.

ద ర ఖా స్త న మూ నా.

మదరాసు బ్యాంకింగ్,..... 1918.

కో కా థి ప తి,

అయ్యా, ఇంతులో .....రూపాయలచెక్కును లేక రొక్కమును పంపుచున్నాను. దీనికోసం యుద్ధబుణపుత్రమును (ప్రామిసరీసోటు *) మొదలగా నిప్పించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సొమ్మును ఏ సంవత్సరములో సొమ్ముకావలయునో ఆ సంవత్సర ముండనిచ్చి తక్కినవానిని కొట్టివేయుదు. * 1921, 23, 25, 28 సంవత్సరములో వాపసు చేయవలయును. పైజరిలో ఇవ్వబడును. ఇట్లు విశ్వసనీయుడు. పేరు.....చిలాసము..... (సమస్తముగ వ్రాయుడు.)

బ రో పా మ హా నం గ్ర మ ము

(రైటరు పి జి స్పీ.)

ఇంగ్లండు

రాజదంపతుల వివాహవర్ధంతి.

పార్లమెంటునందు ప్రజాప్రతినిధి సభలో, రాజదంపతుల వివాహవర్ధంతి సందర్భమున రాజదంపతులను అభినందించుచును, వారికి రాజభక్తిని నిజమిచ్చుచును, తమవిద్యుక్త భర్త నిర్వహణోత్సాహమున, రాజదంపతుల వివాహవర్ధంతి దినమున ప్రజలకుగల మహోత్సాహమును జెలుపుచును ఒక సుస్వాగతప్రతిభుడు రాజదంపతులకు సమర్పించి వారి సాకార్య దింపవలెనని ఒక తీర్మానమును ప్రధానమంత్రి యావపాదించెను. లాయ్డ్ జార్జి గారు రాజదంపతుల సాధారణ జీవనమును, వారిభౌతికమును, స్వచ్ఛతనైపులయెడగలదయ నుగడించి సార్వభౌముడు యుద్ధసందర్భమున పనిచేయుచున్నాడు తనోహా ప్రబోధము మొనగుచున్నారని చెప్పిరి.

అస్పీయగారు రాజభక్తిని ప్రకటించుచు 1914-వ సం॥ నందు రాజుగా రెట్లు కొంతస్థాపనమునకు కష్టపడినో తెలిపిరి. ప్రధానమంత్రి తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

సామ్రాజ్యాభివృద్ధి.

లండను, జూలై 9:—సార్వభౌమ దంపతుల వివాహ పంచవింశత్యేంద్రోత్సవ సందర్భమున ఆంగ్లేజీ సామ్రాజ్య వాసుల సంబంధానురాగము లలికియించుచున్న వని తెలుపుచు సామ్రాజ్య సభ వారభివందన లేఖను వ్రాసిరి. మేము చాల సంతసించితిమి. సామ్రాజ్యాభివృద్ధి కావశ్యక మగు గృహ వాసమును కలిగించునట్టి కాంతి త్వరలో కలుగు గాక యని నుమాట్లు దంపతులు నురల వ్రాసిరి.

ఆసుపత్రినొకలను వరికోధించుట.

లండను, జూలై 8:—పార్లమెంటునందు ప్రజలసభ లో మెక్లూమరాగారు మాట్లాడుచు ఆసుపత్రినొకలను పేగు నిబంధనల ననుసరించి వర్తించుచున్న వో లేదో పరిశీలించుటకు జర్మను పుష్కరాంతర్రాములు తమవాక్కును అనేక పరిశ్రమములు ఉపయోగించెనియును, ఆసుపత్రినొకల సందర్భమున బ్రిటిషువారు పేగు సభానిబంధనలప్రకారము వర్తించుట మానలేదనియు, మిలియండ్లవారందఱును ఇట్లే చేయుచున్నారని తాము నమ్ముచున్నామనియు చెప్పిరి.

ఇంగ్లండు కుట్రకేసు.

లండను, జూలై 8:—లాస్టహోర్సరలు జైలొందు (కన్నాటు) జర్మను అంతర్జామిలోనుండి ఇంగ్లండు పశ్చిమతీర

మున దిగినవెంటనే అతనిని పట్టుకొని విచారణకొరకు లండను నగరమునకు పంపిరి. ఇతడు లింబర్గలో జర్మను కవీరమున పై వీ గానుండి అచట జర్మనులేవ్వరచిన విర్లండు సేనలో చేరెను. ఇతరులనుగూడ ప్రోత్సాహపరిచె నను సేనమున కతనిని లండనునగరమున మైకోవ్యోగులు విచారణ చేసిరి. ఇతడు శత్రువులకు సహాయము చేయుటకే విర్లండుకు వచ్చెను.

ఆంగ్ల దేశమున శత్రు దేశీయులు.

లండను, జూలై 8:—ఈ విషయమును పరిశీలించుటకు ప్రధానమంత్రి పార్లమెంటు ప్రజలసభలోని ఆంగ్ల సభ్యులనొక సంఘముగా నేర్పించిరి. వారువిచారణచేసిరి. 18 ఏండ్లు చాలిన వారిలో ప్రత్యేక కారణములవలన మన్నించిన వారినితప్ప తక్కిన పురుషుల నందరిని నిర్బంధమున నుంచవలెను. ఎనిమిది వ్రలను ప్రత్యేకించెదరొ ఆట్లు స్త్రీలను తప్ప తక్కిన శత్రుదేశీయులను స్త్రీలనందరిని దేశమునుండి పంపివేయవలెను. ప్రభుత్వోద్యోగులుగా నున్న శత్రుదేశీయులనందరిని వెంటనే తొలగించవలెను. వారి వర్తకమును వెంటనే కట్టిపెట్టవలెను. 1914 ఆగష్టు నెల మొదలు శత్రుదేశీయులు తమ సేనలను మార్పు కొనినను యుద్ధానంతరము 6 నెలల వరకును ఈ మార్పు చెల్ల గూడదని ఆ సంఘమువారు నూచించిరి.

ఫ్రాన్సు

జర్మను అవస్కందపు ఆలస్యము.

లండను, జూలై 8:—జర్మను అవస్కందపు ఆలస్యమునుగూర్చి పలువురు పలు పలు నిధులను నభిప్రాయముల మొందియున్నారు. విశేషములందఱును జర్మనులు అవస్కందముతోటకు సర్వసన్నాహ మొనర్చిరిని అంగీకరించుచున్నాడు. ఈ ఆలస్యమునకు కొంతకాలము మన వ్యభిచరము తగ్గి పోవుటయు కొంతవఱకు విషపడినెను వృద్ధి యగుటయు కారణములని యూహింపబడుచున్నది. జర్మనీలో రాజకీయ విభేదములచే కయుజను, కొంటు హెల్లొంగు హిందెస్మన్, లూడెక్ డార్పు గార్డుకు గలుగుచున్న అంతఃకలహములు ముఖ్యకారణములు కావచ్చునని పారిసునందు తలంపబడుచున్నది. సేనాబలము కలన విజయము గలుగజాలదని చెప్పబారక కూలము కడుమువారికి రహస్యస్థితులును, 10 లక్షల కంటె అధికమగు అమెరికను సేన ప్రాప్త్య నందుడుటయు బలకరముగ నున్నది. వసంతకాలమునందు జర్మను నిలవసేన 80 దశమలుండెనియు, ఇప్పుడది 45 దశమలయ్యెననియు

పారిసునందు ప్రయుఖులు తలంచుచున్నాడు. కావున శత్రువులు సలుపు మట్టిడి చాల తక్కువ. సేనాముఖమున మాత్రముండునని పరాసువా రూహించు చున్నాడు.

ఆంగ్ల పురోగమనము.

లండను, జూలై 8:—బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించిరి:—సోమునదిపై ఆస్ట్రేలియను దశమలు 8000గలముల సేనాముఖమున కొంతదూరము పురోగమనము సలిపి కొంత మందిని ఖయిదుచేసిరి. లూబ్ పీ కాలువకు దక్షిణమున స్కాటిషునశములు శత్రువులను మట్టిడించి కొందరిని పైదుచేసిరి. హెజ్ బ్రూక్ కు తూర్పున ఆస్ట్రేలియనులు శత్రుకందకములలో ప్రవేశించి కొంతమంది ఖయిదీలను పట్టుకొనిరి. సోమునదిమీదను, బోమాంటు హామెలుకు పశ్చిమమునకు బెత్తూయ ప్రాంతమునకు శత్రువులు తీవ్రముగ అగ్నివర్షమును గురిపించిరి.

ఫిరంగి యుద్ధము.

లండను, జూలై 8:—విల్లెగ్స్ కాటెరెట్టు అడవికిని మార్చినదికిని నడుమను ఫిరంగి యుద్ధము జరిగెనని పరాసు వారు ప్రకటించిరి.

ఆంగ్ల విమానములు.

లండను, జూలై 8:—ఈ నెల 7-వ తేదీని కెయిసరు స్టాంటరసుయొద్ద సేషనుమీదను యంత్రకాలల మీదను మేము గుండ్రను వదలితిమి. శత్రువిమానములు తలపడగా మెక విమానమును నేలకూల్చితిమి. 2 ఆంగ్లవిమానములు కనబడలేదు. 8-వ తేదీని లక్ష్యంబున వైని బాంబులను వేసితిమి. మంటులవైన వని విమానములను తెలిపిరి.

చిల్లరయ్యుద్ధములు జరిగినవి. కొంతమందిని పట్టుకొంటిమి. 7 వ తేదీని విమానములు తిరుగుటకు వీలులేకపోయెను. 11 శత్రువిమానములను ధ్వంసముచేసితిమి. యూజి-ఆంగ్లవిమానములు కనబడలేదు. పగలు రాత్రి 20 టన్నులబాంబులను ఆస్టెండు టోర్పీ కార్ట్రేజిమీద వదలితిమి మార్షలు పేగు గార తెలిపిరి.

కెపిగ్నీ సెరిని పరాసువారు పట్టుకొనుట

లండను, జూలై 6:—ఎయిసునకు దక్షిణమున రూజా అడవి దారులలో లాంగు పారిటుకు వాయవ్యమున వెకిలో మీటరుల రంగమున మేముదయమున జర్మను స్థానముల యొద్ద తలపడితిమి. 1200 గలములు ముందుకుపోయి కాలిగ్నీ సేరిని దాని మత్తర దక్షిణములకున్న గుట్టలను వశపరచు కొంటిమి. 347 గురిని పట్టుకొంటిమి. 6.7 తేమలలో 14 శత్రువిమానములు నేలకూలినవి. 2 బెయిలులు తగులబడిన వని పరాసువారు తెలిపిరి.

లండను సేనదాడి.

లండను, జూలై 9:—అరాసుకుతూర్పున లండను సేనలు దాడిసలిపి కొందరిని పట్టుకొనెను సోముకు దక్షిణమున నిటీవల మేము పట్టుకొనిన స్థానములవైని శత్రువులు ఫిరంగుల సధికముగా కాల్చి రని బ్రిటిషువారు తెలిపిరి.

చీనా

బాఖారా దేశమున కంత్య సందేశము.

లండను, జూలై 8:—జూలై 1 వ తేదీని వెకింగు నుండి ఈ క్రింది కంటివార్త టైపు పత్రికకు వచ్చినది:—కడచిన మార్చిమాసమున, బాఖారా దేశపు అమీరును రాజీనామా చేయునట్లుచేసి, సోవియటు సంస్కరణమును రాజకీయము లందు ప్రవేశపెట్టవలెనని బోలెవిట్కులు బాఖారాకు అంత్య సందేశమును బంపిరి. ఈ అంత్యసందేశమును నిర్వహించుటకు బంపబడిన అధికావర్తము అతి ప్రారముగ ప్రవర్తించి సాయుధములగు బండ్ల నుండి, పొలము లందు పనిచేయుచున్న రైతులపై తుపాకులను గాలించు పురములను కొల్లగొట్టుచు, స్త్రీలను చెఱ బట్టుచు బాఖారా బ్యాంకు నుండి 400 లక్షల రూబిలులను తమ అధీనముచేసికొనిరి. ఏప్రిలు మాసమునందు ఒక సమాధానము చేసికొనబడి ప్రజలు నిరాయుధులుగ చేయబడి రహస్యముండి వచ్చినవారు వదలివేయబడిరి. అంతట బోల్షెవిక్కులు సెమెరియా రాష్ట్రముపైబడిపోమొగిని చె నాకారిని పాత్యచేసిరి. కాకాకులు ఈదగ్గయములను భరింపజాలక ఆరావ్యపు ఉత్తరపు మూలను చేరి జూను 8 వ తేదీని మిలియండ్లలి సహాయము కొల కొక విజృంభనమును బండిరి.

1, తంబుకట్టిపేటి, జి. టి. మదరాసు.

రాజకీయ సంస్కరణములు

లోక మాన్యతలకు గారు

మాంబాగుండు సంస్కరణములు చాల ఆశాభంగమున కలిగించినవి. నివేదికను బాగున్నది. కాని విధానము నిరుపయోగము. చక్కని ప్రాంతమును నిర్ణీతకాలమున సంపూర్ణ ఫల సిద్ధి కలుగునట్లు తగిన ఆభివృద్ధియు కలుగునట్లేని కొంగ్రెసు-తీగువారు నూచించిరి. సంస్కరణముల కిది కేవలమును భిన్నముగా నున్నది. స్థానిక (లోకము) స్వపరిపాలన చర్యకముగా నిర్వహించినది. గాంధీజీయమున (ప్రావిన్షియలు) స్వల్పముగా నిర్వహించినది. జేతనమున (ప్రావిన్షియలు) నేమియు సేవకలదు. 868 వ పేజీలో నీ విషయమును వారే స్పష్టపరచిరి. హానికరములు ఆచరణ ను మానుకొనుట కా తు అని వారు కొంగ్రెసు-తీగు సంస్కరణములను విరసింపిరిగాని అనివార్యమైన సంస్కరణములకు చూడ ప్రార్థిగా వర్తించును. ఇట్టి సంస్కరణములను బాగుగా రామోదించుట చాల దుష్టమైనది. ప్రత్యేక శిక్షణనువాడక సభాభ్యుత్థానమునకు మునుపటి దానిని పరిపరచుట మహమ్మదాబాదు రాజా రాజ్యము ముఖ్యముగా, అదిని పరిపరచు గాంధీజీ నేమను గూడ నాపదించి నిరాశించితిమిగాని మాలోలోక రిపుదాపద వి సంగీకరింపరలెను. మరి 6 నెలల కొంగ్రెసుజేతనమున ప్రతినిధులను పంపుచున్నందును గూడ నాలోచించరలెను. కొంగ్రెసుని ధానము సంగీకరింపలేదునుటకు మనము చాల శ్రద్ధతో పనిచేసినవలెను. అప్పటికినే వారు మన ప్రతినిధుల వజ్రీకి పోవ నమను తించుచే కొంగ్రెసు విధానమును నూచించు మరయుక చట్టమును పార్లమెంటు సభలో నుపసాదించుటకు యత్నింపవచ్చును. ఈ ప్రయత్నములన్నియును విఫలమయినచో కర్తవ్యమును గూర్చి ఆలోచించ దగు నని లోక మాన్యతలకు గారనిరి.

ఎం.పైరువల్లిక.

హిందూజేతనమునందు రాజకీయ విధేయత ప్రస్తుత స్థితి యందు ఇట్టి సంస్కరణ ప్రకటనను విస్తృత కట్టలు వేసినట్లు గుచున్నది. ఈ సంస్కరణ విధానమునందు రక్షణ తంత్రములని యేర్పరచబడినవన్నియు ఆభివృద్ధికముగా గాక ప్రజా సంతోధకరము లగు సంస్కరణమున హిందూజేత ప్రస్తుతమున ప్రవేశ పెట్టుచున్నది. నూచించబడిన మార్పులకున దేతమునం దలి అధికార యూపియను మార్పులకును సుభిక్షితిని రక్షణ సేమియు లేదు.

మాన్యింగు పోస్టు (లండను)

ఇది కర్మములనువలన నిరీయ్యబడినట్లు తెలుపబడినది. ఈ సంస్కరణలగున బ్రిటిషుపరిపాలనను గుర్తుల మగును. బ్రిటిషు అధికారాలస్థితి దుర్బలమగును. శత్రువులను కొంతమందికు నునప్పే హితులను నడుటలెట్లుచున్నా మని మాన్యింగు పోస్టు వ్రాయుచున్నది.

ప్రేయిముక్త వల్లిక (కలకత్తా)

ఇంతవఱకు కంపెనీసంస్కరణములను బాగుగా యోచించి గాని వాని విలువను నిర్ధారణము చేయజాలము. సంస్కరణముల కిది సరయము కాదును ఆక్షేపణనుపర్యవేక్షించినను గాంధీజీయ వాదనలకు రాజకీయ విషయ బాధ్యతలను వృద్ధిచేయుట కేవలముపరిపరచిన సంస్కరణము లతి ప్రశస్తయ లని చెప్పుకొన్నది. కొంగ్రెసు విధానమునందు గల ప్రమాదమును (పర్యాధికారము గల వాదన సభలను అని వాద్యము లగు వాద్యనిర్వాహకనగ్నములతో నేర్పరచు ప్రమాదము) నది పాపుచున్నది. కర్మము విధానమును ద్వివిధ పరిపాలనమును, వాద్యనిర్వాహక నగ్నములను వాఖలను వృద్ధిచేయుటయును, ప్రభుత్వ విధానమునండి తప్పించుచున్నది. కాని విశేషమేమి యిందులకు విషయములు నందు లేకపోలేదు సామాన్యజీవన కర్తవ్యమున కిది వాటిపోయింది. అది మాత్మముగ నిలువలెట్లు బడినది. నిరుపయోగముగ నుండును. స్వనిర్ధానము కట్టములు ప్రమాదములను భరింపగల పరిపాలనా శక్తి ముండలేదు. అట్లు మాత్మముగ (ఎటుకొనినను పడిపోవునదిగ) నిలువలెట్లు బడినదినున నే మాంబేరు మెచ్చునట్లు సంస్కరణములు దుర్బలముగనున్నవి. గవర్నరు ఆమోదముకృత్యపరకమును జేయుచు మాంబేరును ఎటును బంగళండ్ మాడనలసియుండును. గవర్నరుగారి మాత్మదృష్టిమీదనే ఆధారపడియుండు విధానము కొనియూచిద నిలువలెట్లుబడి మైన విశాలముగనుండు (విమిడి) చక్రపు కంటిది.

రాజప్రతినిధిగారి పర్యటనము:— రాజప్రతినిధి గారు గవర్నరు కాల ప్రారంభమున భోజనము, ఇండువూ సంస్థానముల శ్రేణులకు.

London, July 8. - 11-0 P. M.
In to-night's communique Marshal Haig says: "There is nothing to report beyond local encounters. We took a few prisoners. Hazy weather on 7th July interfered with air work. Seven German aeroplanes were destroyed and four were driven out of control. Three British are missing. We dropped sixteen tons of bombs in daytime and the following night. The principal targets attacked, are Ostend Docks, and railways at Tournai and Courtrai."

LONDON, July 9: - 3-30 A. M.
Last night's French Communique said: - "South of the Aisne we attacked in the morning German positions at approaches to Reuz Forest northwest of Longpont on a front of three Kilometres. We advanced twelve hundred yards and captured Chavigny Farm and ridges north and south thereof. We took 347 prisoners. Fourteen enemy machines were felled and disabled on 6th and 7th July. Two balloons were set on fire."

A Successful Raid by London Troops.
LONDON, July 9 - 1 P. M.
The British Communique says: - "London troops carried out a successful raid eastward of Arras taking a few prisoners. Enemy artillery was active against positions recently captured southward of Somme."

Australian Advance on Somme.
British Raiding Successes.
LONDON, July 8. - 12-30 P. M.
A British communique says: - "The Australians advanced their line slightly on a front of three thousand yards astride the Somme capturing several prisoners. Scottish troops took a few prisoners in a successful raid south of the La Bassée Canal. The Australians entered the trenches eastward of Hazebrouck and brought back prisoners. Hostile artillery was active astride the Somme following our operations, also westward of Beaumont Hamel and in the neighbourhood of Bethune."

Artillery Fire
LONDON, July 8. - 4-30 P. M.
A French communique says: - "There was artillery fire between Villiers-Cotterets Forest and the Marne."

Italian Front
Allied Offensive in Albania
London, July 8.
An Italian communique says: - "Italians and French between the coast and the Tomorica valley in Albania began operations on July 6th which are developing satisfactorily. The prisoners already exceed one thousand."

An Austrian Report.
London, July 8.
A wireless Austrian official communique says: "The Italians are attacking with strong forces on the west wing on the middle and lower Vojussa in Albania. We withdrew our advanced posts in the valley to our main positions."

ITALIAN VICTORY CROWNED.
The Fighting Described.
Italians' Astounding Feats.
London, July 8. - 6 45 A. M.
Correspondents at the Italian Headquarters describing the fighting, which proceeded the expulsion of the Austrians from the Piave delta, state that the Austrians were unable to entrench in the water-logged soil. They filled thirty square miles of marshland with machinegun posts, which could be approached only frontally along the tops of dykes, and converted scattered houses into fortresses. The troops left to defend the delta were mostly Mussalman Bosnians who resisted most desperately. Four columns of Bersaglieri and sailors were assigned the task of breaking up enemy defences. They fought continually up to their waists in water. Both sides often lost their weapons in the bogs and fought with hands and teeth. Astounding feats were performed by ardent in the closing phases of the battle. Armed with long poles they cleared obstacles and landed in the rear of machine gunners and drove daggers into their backs. A company of Bersaglieri rushed and captured a battery of four-inch guns. Another company, preceded by flamethrowers, stormed a factory in face of forty machineguns, taking all the officers prisoners. Altogether thirteen hundred machineguns were captured on the delta and hundreds more were buried in the swamps or the ruins of demolished buildings.

లాభము పొందు సమాచారము
నకలవిధముల యందును గ్యారంటీ.
మా కంపెనీయందు క్రొత్తమోస్తరుల
అతిసుందరమైన కనికరము గల
నగలు అమ్మబడును
దయచేసి మా క్యాటలాగును పిప్పించి, ఒకతూరి ఆర్డరు ఇవ్వండి. మా వద్ద నగలుతీసికొనినవారు నురల మరొక్కరినద్ద కొనరనుట మాకు నిశ్చయము. మీరు ఆర్డరు చేసేమానిన ఇది వాస్తవమని మీకే తెలియును. (1284)
Address: The New Bombay Jewellery Manufacturing Co., 95, Sowcarpet, Madras.

Italians Gain Ground.
LONDON, July 8.
An Italian communique says: "By a small action we gained ground northward of Grappa and extended our advanced occupation of the region on the Col Caprile."
New Austrian Offensive.
LONDON, July 8.
A Turin telegram states that General Ludendorff recently visited Trentino and ordered preparations for a new Austrian offensive to be hastened. Large reinforcements are concentrated at Innsbruck and the Trent Swiss frontier has been closed.

Latest Telegrams.
(Associated Press)
POONA, July 9.
Interviewed by a press representative regarding the reforms Mr. B. G. Tilak said: - "The Montagu scheme is an entirely unacceptable scheme being only Currier scheme in a slightly modified form. It would not satisfy anybody. As a war measure it cannot be expected to prepare India within a reasonable time to defend itself and the Empire. It is no Home Rule scheme at all. It violates the principle of self determination which is conceded in the report even to India. All objections against the Congress League scheme apply with greater force to this scheme. I think we must now take our case to England and appeal to the British democracy. As it is only miserable cheese passing proposed in the interest of the bureaucracy whose vested interest must always remain adverse to our aspirations. It seems that Mr. Montagu has eventually yielded to his bureaucratic surroundings in India and as utter failed to take a thorough going course in practice consistent with the principles which he admits in the report. Of course he differs from Lord Morley in theoretically recognizing India's aims and aspirations and also England's duty, and so far has furthered the cause of Home Rule but as a practical Statesman he has not left Lord Morley far behind. I do not think the scheme deserves the dignified name of a scheme of responsible government. I am greatly disappointed with it and urge upon our people the necessity of standing fast by the Congress ideal and to make efforts for its realization by making every endeavour to place the question before the British public who are the ultimate judges in this case and whose decisions the Cabinet and the bureaucracy are bound to obey."

The "Pioneer".
ALLAHABAD, July 9.
Commenting on the reform proposals the "Pioneer" says: - "They have with remarkable ingenuity devised a plan whereby there is a chance of fulfilling all pledges given in the pronouncement of August last, while at the same time satisfying other conditions laid down in it. The main defect of the scheme as it stands is that the designers of this new structure seem to have been far too much concerned with elaborating to pay sufficient thought to the foundations. They do, it is true, declare that responsible institutions will not be established till they are broad based, but they leave the whole question of working up to popular control in local bodies to provincial Governments and reformed councils, shelling also all responsibility for constitution of future electorates on to one of the two committees they propose should be appointed. The great experiment may succeed or prove a failure, as to that the future alone can decide but at least Political India has reason to be grateful to the Viceroy and the Secretary of State for their broadminded appreciation of the needs of the hour. And Lord Chelmsford and Mr. Montague with their able coadjutor Mr. Marrie to whose literary ability are due, if we mistake not, many of excellences of the report, will have satisfaction of feeling that in the midst of a great war in which the Empire is engaged in desperate struggle with forces of tyranny and oppression, they have given to the world a document, which strikingly testifies to England's sturdy faith in free institution."

CALCUTTA, July 9.
Owing to the serious outbreak of Influenza in an epidemic form which has affected over fifty percent of the staff of the Calcutta Central Telegraph Office, it has become necessary as a temporary measure to close the telegraph branch of many local combined offices in the town and to transfer their establishments to the Central Telegraph Office to help it in coping with the congestion of traffic.

బట్టలతానులను రైలుమీదబంపును
కలకత్తాలోనుండి రైలుమీద పంపబడిన బట్టలతానులు మున్నగువాని పంపగోరువారి పేరులను నమోదు చేయుట కొకసంఘ మేర్పరచబడినది. బంగారా ఛౌబరులోనివారు ముగ్గురు మాన్యజీ సంఘమువారు ముగ్గురుకలసి ఈ ప్రత్యేక సంఘముగా నేర్పడి పరిపరచిందరు. వా రంగీకరించినవానికి స్వస్థి కేటు లియ్యబడును. స్వస్థి కేటు లేకుండ ఇ. ఐ. ఆర్. వారు ఎగుమతి చేయరు.
భూకంపము.
కలకత్తాలో 20 నిమిషములు భూకంపము కలిగినది. కొన్ని భూములకు నష్టము కలిగినది. ఆనాములోను తూర్పుబంగారమున కొన్ని మండలములలోను గూడ స్థాని భూకంపము కనబడిన దని కలకత్తానుండి ఈనెల 8-వ తేదీన ఉత్తరము వచ్చినది.
విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్సు డిప్లో.
మాంబేరు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు నాగ్నముమైన వెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. సి. సి. ఎం. 948-887) కు జరు.

Opinions on the Indian Reforms.

Sir S. P. Sinha on
Reform Scheme Proposals.

London, July 5

Sir Satyendra Sinha interviewed by Reuter said:—It seemed to him there were two classes of critics who could not be regarded as having a lucid stand to criticize the report on Indian Reforms. The announcement of August 20th as the report was the most momentous utterance ever made in India's chequered history. Those who considered responsible government for India as an integral part of the empire an unsuitable goal for British policy, within a measurable distance of time, place themselves out of court as critics of the historic document, since its proposals are designed to carry out that principle. Equally out of court are those who do not accept the limitations whereby this great pledge was conditioned and particularly the one that the policy could only be achieved by successive stages. While responsible Government is not granted immediately, we have a pledge of substantial steps in that direction as soon as possible which is intended to mean without avoidable delay. The only question is whether the steps recommended are sufficiently substantial or whether they go further than ought to be the case. At present the people holding one view or the other have every right to put their views before the public, but such criticism alone can provide material for constructive effort. I unhesitatingly believe that the report is a foundation of an Indian Constitution which will contribute to the solidarity and unity of the Empire in a degree as the genius of Campbell-Bannerman achieved in the case of South Africa. As regards the Congress-League Scheme and reasons stated for the acceptance of it in its entirety, it should be borne in mind that many of its proposals find acceptance in principle and sometimes in actual detail. In one sense the difference between the Congress-League Scheme and the report is more of procedure than of principle. Both aim at the establishment of Responsible Government within a reasonable time and both admittedly provide for a period of transition.

Considerable Improvement

The Report is a considerable improvement on the Scheme in two essential particulars. Firstly it provides adequate machinery for the political education of people from the very start. Secondly it ensures periodic examination of the political situation at definite intervals for the purpose of further advance and invests the popular representative with a responsibility for certain important branches of administration immediately. The report has I believe successfully reconciled the conflicting opinions. It is giving the Indian people large powers which if properly exercised will be of the greatest benefit to the country. It is giving them to start with real responsibility in some of the most important concerns of life while reserving in the hands of the Executive Government full powers in respect of the most vital elements of the administration, namely maintenance of law and order. In view of the criticism that popular powers will come only to the intelligentia the report suggests methods which will safeguard the interests of the masses. I do not think there is so much room for friction as apprehended in certain quarters. The machinery of provincial Government will consist of two parts and there will be ample opportunity for mutual co-operation. In my judgment the method of working provided and the safeguards proposed should go far to ensure smooth working. It would not be wise to pin faith to any particular detailed solution of the great complex Indian political problem. There must be adjustment of view and reconciliation of apparently conflicting interests if satisfactory progress is to be made. We, Indians, ask for a

Policy of Trust

and we look to the British people to repose confidence in us and not imagine we seek power not so much for our benefit as for their detriment. We, Indians, on our side, must also trust the policy of the announcement and accept with confidence the assurance that it will be steadily carried out and that it is no more a temporary makeshift. The report at any rate makes it clear that there is no intention of interpreting the declaration that the Government must judge the time and measure of each advance as meaning that the goal may never be attained.

Provision is made for thorough investigation with a view to further steps after the first ten years and for periodic enquiries thereafter. What we, in India, have to remember is that we can contribute enormously to such periodic advancement by the co-operation we give in tracing this path. Though necessary changes in the framework of Government attract most attention, matters discussed in the final chapter are of surpassing interest and value.

Encouraging Recommendations.

The time is fully ripe for granting a substantial number of King's commissions to Indians in the army also for carrying out the important recommendation whereby one third of superior Indian Civil Service posts will be recruited in India with progressive extension. The recommendations respecting industrial development are most encouraging. They are valuable in degree and to some extent they tend to the development of the country and most important phase of the development needed is the industrial. It will be to the advantage not only of India but of the whole Empire from all the points of view military, social, political and economic to press forward the industrial progress stimulated by the War. No time should be lost in giving effect to the recommendations of the report. What may be cheerfully accepted now may become out of date to-morrow. I would strongly urge that committees suggested to frame electoral scheme and division of subjects into two categories transferred and reserved and should begin their labours immediately so that there shall be no delay in putting the scheme into operation when sanctioned. I am confident that when the report is fully and carefully considered in India the bulk of the people will recognise that for the first stage on the road to self-government the recommendations go a substantial distance. They know the difficulties under which the authors had to choose their course and cannot fail to appreciate the generous spirit in which they conceived

and worked it out. To the illustrious roll of British statesmen who laboured for India and whose names are remembered by our people with gratitude, they will assuredly add the names of Lord Chelmsford and Mr. Montagu.

The "Morning Post".

SIMLA, July 9.

Referring to Montagu-Chelmsford reform scheme the "Morning Post" (London) says:—

The report is represented as a product of the Curtin influence. The proposals undermine the foundations of British Rule and will render the life of the British official unbearable. It also adds we are betraying friends to placate enemies.

Mr. Srinivasa Sastri's Views.

POONA, July 8.

Interviewed by a press representative the Hon'ble Mr. Srinivasa Sastri, Member of the Imperial Legislative Council and President of the Servants of India Society, expressed the following views with regard to the Montagu-Chelmsford reform proposals published this morning. He said:—It is a pity that the proposals are worded on lines so distinct from those of the Congress-League Scheme as to make comparison difficult and misleading. The authors have been bound by an excessively literal interpretation of the declaration of last August to introduce the principle of Responsible Government and make it gradually progressive. The arrangements are therefore unprecedented in the history of the world, and require radical reconstruction of the administrative machinery. They postulate for ultimate success extraordinary good faith and mutual forbearance amongst the parties. It is to be devoutly hoped that this expectation will be fulfilled. The governing ideas are that Responsible Government must begin in the provinces under limitations to be gradually relaxed and that full responsibility is attained in this sphere the government of India should continue in indisputable authority and not be subjected to popular control though increasingly responsive to popular opinion. Once these ideas are admitted the proposals constitute a carefully planned and conscientious attempt to carry them out. In all matters of importance they are a great advance on the present position, while future development is insured by the requirement that a Commission or Commissions should enquire and report every 12 years on the working of the constitution and recommend precise steps for further advance. Interim improvements are also contemplated from the end of the 5th year in the initiative of Local Councils subject to the sanction of the Government of India or on the initiative of the latter. In the executive government beside the head who must be a governor there will be only one European. The Ministry will be supreme in the administration of transferred subjects and the executive council in that of reserved subjects while presenting a united front generally towards the legislatures, the subordinate officials and the public. In legislation the councils having a substantial elective majority are to be unhampered in the allotted sphere and executive interference is made difficult by having to be exercised through Grand Committees constituted "ad hoc" and containing a bare nominated majority and further by the Governor having to certify in a specific manner. Finance is dealt with largely on the lines demanded by public opinion. Imperial and Provincial finance are separated and divided heads abolished, the provinces being made liable to contributions to the Government of India amounting to 87 percent of their calculated surplus. New taxation is to be the special province of the Ministers who will thus incur great responsibility but will also be able indirectly to exert greater check on the growth of expenditure in the reserved departments. The budget will be passed by resolutions on allotments, the Governor having the power to restore any items struck out of the budget of reserved services, but only after certifying that they are absolutely required for the maintenance of the services. There will be two houses in the Government of India, the Assembly having a two-thirds elected majority and the power of legislation limited by the need of the concurrence of the other house and by the power of the latter to pass any special measures certified by the Governor General to be essential for peace, tranquility and good government. The composition of the House called the Council of State while calculated to secure the success of official measures is a considerable improvement on the composition of the Second House generally. The Executive Council is to have one more Indian. In this way though the people's representatives will have no constitutional power in the Government of India they will enjoy much greater influence than heretofore over its policy and actions. The appointment of Standing Advisory Committees to each portfolio though tending to diminish the sense of responsibility of the Councillor or Minister concerned is not without its advantages. The placing of the Secretary of State's salary on the British estimates and the appointment of select committee of the House of Commons are likewise of good augury. The latter will give continuous advice to Parliament on Indian matters and also review the provincial legislation passed through the grand committees when ever special resolutions are passed by the legislative councils affected. Still there are great defects in the scheme which must be remedied before we can accord enthusiastic approval. We cannot consent to leave the Government of India absolutely untouched. How could it be claimed in the peace conference or elsewhere that the principle of self-determination was applied to the case of India while a mere seed thereof was sown in the provincial fields. Is it contended that we cannot manage the manufacture of salt, the income tax and railways? If the Assembly is left free to legislate for these and similar departments as the Council of State is free to legislate for some other, will the Government of India be paralysed and its power for good destroyed? In fact the Government of India is treated in the report with distant and reverential awe and its pervasiveness is so great that it fails to include in express terms the possibility of making the Government of India amenable to popular control in its enumeration of the comprehensive functions of the 12 year commissions. The country attaches the greatest possible importance to fiscal autonomy on which no definite recommendation is made. Members without portfolios are apt to prove an encumbrance while the Privy Council having no constitutional functions will become ceremonial and ornamental. The addition of one Indian to the Viceroy's Executive Council is totally insufficient, when the restriction on its maximum number is removed. Ordinarily the institution of a Second House implies a

wholly elective First House. At any rate the majority in the case of the Indian Legislative Assembly must be more than two thirds while in the case of the provincial legislatures real autonomy would be impracticable without an absolutely decisive majority. The provincial legislatures must have power to raise and debate definite matters of urgent public importance, and the Governor must be under an obligation to summon the Council at stated intervals. He should not preside over the legislature, nor nominate the President. The ministers must be elected on the same salary and the same status as members of the Executive Council. The committee for dividing the reserved from the transferred services must have a special direction to make the former as few, and the latter as many as possible, as otherwise the beginning of responsible government would tend to become shadowy and unsubstantial. The report exhibits lamentable weakness towards the services. The opinion of responsible non-official Indians is frankly opposed to any increase in their salaries and pensions and they will not be deterred by extravagant enormities from resisting demands in this behalf on the public purse. The chapter recommending special powers to the Government of India for protecting the interests of Europeans, Christians, Missionaries and the domiciled community, is not happily conceived. It shows an unfounded suspicious attitude of Indians towards these classes. One would have thought that the classes least able to protect themselves were the submerged or the oppressed classes. To prevent injustice or tyranny the Government of India and Provincial Governments have enough power. The oppression of minorities is unquestionably the fittest occasion for the exercise of the veto. The facts of the day require rather a frank recognition that certain classes are in the enjoyment of undue privileges. The abolition of these and the establishment of absolute equality between individual and individual irrespective of race, birth or religion, are essential conditions for the success of the reforms. Within the limitation imagined to be imposed by the declaration of August last the proposals on the whole seem to be firmly and wisely conceived. They deserve to be welcomed and generally supported. The Viceroy and the Secretary of State are entitled to our congratulations on their clear perception of the ideal to be aimed at and on the broad statesmanship that has inspired their proposals.

Mr. Tilak interviewed.

BOMBAY, July 9.

Mr. Bal Gangadhar Tilak interviewed pronounced the Montagu reform scheme as being extremely disappointing. It is a good report, he said, with a useless scheme. The whole scheme is against the fundamental principles of the Congress scheme, which urges a substantial first step and definite stages for the establishment of responsible government within a given time. The whole comes to this that we are offered a substantial concession in local self-government, very partial provincial autonomy and absolutely no control over the Imperial Government. This is admitted by the authors themselves in para 353. Practically all objections against the Congress scheme being unpracticable and fatal to good government admittedly apply to this scheme, the wonder being Mr. Baul's acceptance of this scheme. The work before us now continued Mr. Tilak, is the decision as to the presidency of the special Congress. The first thing is to settle this, though all the four nominees viz. the Raja of Mahmudabad, Dr. Subramaniam, Mrs. Besant and myself have declined one of us has to accept. The question of a deputation to England will have to be settled, perhaps in a month or two. In the reconstitution of the empire we have to exert our utmost to make the Congress scheme acceptable. Regarding allowing deputations he said if the deputation is allowed then, if possible we may introduce a counter bill in Parliament advocating the Congress scheme. If all these fail we shall then see what step to take next.

Leaders' Views.

Those who contribute to the "Times of India" their views on the reform scheme include the Hon'ble Sir Fazal-bhai Chitambar and the Hon'ble Moulvi Rafiuddin Ahmed. The former makes many criticisms, but says:—Despite the details on which there are bound to be differences of opinion we should welcome the scheme as a whole as an honest attempt on the part of the authors to meet the political situation.

The Hon'ble Moulvi Rafiuddin says that a perusal of the newspaper summary of the scheme convinces him that it embodies a real and substantial advance towards responsible government in India. It is a sincere attempt to meet the wishes of all important sections of the community and he advises the Muslims to accept it and try to improve it.

The "Kesari".

The "Kesari" (Mr. Tilak's paper) in a leading article headed, "It has dawned but where is the sun" criticises the reforms as not satisfying the urgent legitimate demands of India. It lays stress on the omission of giving control over finance and the policy of the Government of India which it says is kept a bureaucratic sacrosanct. The paper says:—The omission is serious as it is only there that the destinies of India are shaped. Some reforms are suggested here and there, but the whole scheme in its present state is clumsy and unsatisfactory. In the language of the Upanishads Mr. Montagu is the head of this "Mantra", but Mr. Curtis is the tail. On the whole it says that the reforms are unsatisfactory. It praises the spirit of Mr. Montagu as being in advance of the Morley Reforms, but it asserts that the spirit is not exhibited in actual proposals.

The "Times of India".

The "Times of India" commenting on the criticisms which have hitherto been made says:—The task of digesting the bluebook is not a light one and a reckless rejection of the whole scheme by some merely signifies the prejudice of those who do it. There are many signs that India is in danger of being led into a position whence it will not be possible to see wood for trees.

BOMBAY, July 9.

The "Jam-e-Jamshed" expresses great disappointment at the reform scheme and says: The dream of Self-Government has vanished. It urges that the recommendations should neither be accepted blindly nor thrown away contemptuously. All political bodies after a calm consideration should take steps to have the scheme modified. The paper condemns the embedding of earlier history of the condition of the people and the demand for reforms of way of introduction and says that it would give rise to unnecessary controversy among all shades of opinion as undesirable at this stage.

The "Bombay Samachar" says:—Mr. Montagu has genuinely attempted to discharge the promise made on the 29th August last. With necessary modifications the scheme may be worthy of trial.

The "Statesman".

CALCUTTA, July 9.

In noticing the reform scheme, the "Statesman" says:—The proposed scheme, cannot be estimated without very careful consideration. The paper says:—If we waive the objection that the whole series of reforms is premature, it must be admitted that the scheme for increasing the political responsibilities of provincial legislative Councils is ingenious and perhaps as good as any that could be devised. It evades the deadlock which was bound to result from the Congress plan of uniting an all powerful Legislative Council with an irremovable executive. It avoids the pedantic dualism of Christian diarchy and the multiplication of executives and departments, but it seems to be itself open to serious practical objection of being too ingenious for the affairs of ordinary life. A delicately poised machine is of little use. A constitution is required that will stand bumps and shocks. It is in its nice balance that lies the weakness of the Montagu-Chelmsford invention. The business of keeping the beam steady devolves upon the Governor, who is expected to manifest altogether superhuman qualities. The system which depends on the infallibility of a Governor is a pyramid poised on its apex.

The "Englishman".

The "Englishman" to-day in a lengthy article notices the European representation under the Reform Scheme. It says:—In the light of experience it can be no matter of surprise if provision for the nomination of important minorities is entirely to satisfy the European community. The safeguarding of European interests depended upon a strong executive and a courageous Governor. There must be a fair representation of the interests concerned than has been given in the past or is promised for the future.

The "Bengalee".

Says the "Bengalee":—It is an epoch making document in our keeping with the spirit of the great message of the 20th of August. In its wide and accurate grasp of the situation, in the earnest spirit which breathes through every line of it and in the keen solicitude which it evinces to redeem the pledge given it will take its place amongst the most memorable of the historic documents of this generation. We may or may not agree with all its recommendations. We may accept many of them. We may press for modification and expansion in several directions, but there is no denying the fact and we must gratefully acknowledge it that here in this report there are no shams or shows but a distinct and definite stage marked out towards the progressive realization of Responsible Government.

The "Prajamitra".

BOMBAY, July 9.

The "Prajamitra and Parsi" says:—Recommendations although fall short of Congress League Scheme in important matters are worth considering as a whole, and not in parts. Since the Government have published the report for seeking public opinion it should be considered with patience and calm consideration. Unanimous and practical suggestions should then be put before the Government. We can then expect the Government to effect improvements on their scheme. We should display the foresight of pointing out that there are really no such opposite parties among us as moderates and extremists.

The "Hindustan".

The Hindustan or Akhbari Saudagar thinks the scheme will add to discontent and despair. The very strictures passed against the Congress League Scheme are applicable to the new scheme and it does not fill the promise of giving the people of India responsible self-government.

Mr. Jehangir B. Petit a leader of the moderate party interviewed expressed his opinion that the reform scheme did not go far enough. It was of a halting character and would not satisfy the country.

Simla

SIMLA, July 9.

His Excellency the Viceroy will visit Bhopal and Indore during his monsoon tour.

United Provinces

LUCKNOW, July 9.

A slight earthquake shock was felt here yesterday at about 4 p.m. The Lucknow Electric Supply Company give notice that owing to accidents with engine electric supply to the public will be stopped for three weeks.

ALLAHABAD, July 9.

The Industrial Commission have completed their labour and their report is already in the hands of the printer.

South India

War Loan and Pledgers.

No Subscription Unless Congress-League Scheme is Granted.

RAMACHENDRAPURAM (GODAVARI DT.)

July 9.

Yesterday the Tahsildar and the District Munsiff of this place approached the pledgers in their Bar Room for raising subscriptions for the War Loan. The Pledgers said they were aware that Government had issued the second War Loan and highly resented official interference with their discretion and told the said officers plainly that no subscriptions could be expected from them until the people of India were granted the Congress-League Scheme of reforms. The public of this place and the surrounding villages gave a warm reception to this expression of their opinion. (From a correspondent by wire).

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Great Britain

The Well-Being of Empire.

Depends on Home Life.

The King's Reply to an Address.

LONDON, July 9.

Replying to an address of congratulation from the imperial Conference on their silver wedding testifying to the constant and increasing affection of the people at Home and Overseas, their Majesties say that no congratulations are more warmly appreciated. They pray that peace will soon be restored bringing reunion of Home Life which is the basis of the well-being of the Empire.

Their Majesties' Silver Wedding.

Warm Tributes in Parliament.

LONDON, July 8.

In the House of Commons Mr. Lloyd George moved that an address be presented to Their Majesties congratulating them on their silver wedding, paying a warm tribute to their Majesties' unfailing devotion to duty, and expressing the loyal affection with which the British people throughout the world welcome the anniversary of so felicitous a union and the earnest prayer for the continuance of Their Majesties' health and happiness for many years (cheers). Mr. Lloyd George paid a tribute to the beauty, simplicity, and purity of Their Majesties' home life and their invariable kindness, sympathy, and unwavering devotion to duty, by which they exercised an unassessable influence on hundreds of millions in the Empire, who instinctively looked to the throne for a pattern. (Cheers). Mr. Lloyd George also paid a tribute to the King's undaunted courage and constant thought for his soldiers and sailors and Their Majesties' solicitude for the wounded and bereaved. The British people would never forget these things. (Cheers). Their Majesties had encouraged and inspired war-workers. When the new were tottering and falling in other lands the British throne was more firmly established than ever on the only foundation, namely, the lasting goodwill and affection of the people. No sovereigns had ever won a more assured position in the hearts of their subjects. This was a matter of Imperial moment. The stability of the throne was essential to the strength of the Empire for it was not only a symbol, but a bond of unity.

Mr. Asquith paid a tribute to the unwavering tact with which the King strove for peace in July 1914. The resolution was passed unanimously amid cheers.

The Aliens Question in Britain.

The Committee's Recommendations.

LONDON, July 8.

The Premier's Committee of six members of the House of Commons which has been investigating the Alien Question recommends immediate internment of all male enemy Aliens over eighteen unless there is medical or other definite cause for exemption, repatriation of women of enemy origin except those whose husbands are exempted, immediate dismissal of all persons of enemy origin employed in Government Offices, and prompt closing of enemy business. All changes of names by persons of enemy origin since August 1914 are to be inoperative until six months after the War.

President Roosevelt Invited to Ireland To Recruit Irishmen.

LONDON, July 9.

Colonel Lynch has written to President Roosevelt inviting him to Ireland to help recruiting. He says he would like Marshal Joffre and a contingent of French heroes to visit Ireland.

Irish Soldier Court-martialled.

LONDON, July 8.

Lance Corporal Dowling of Connaught Rangers who was arrested after landing on the west coast of Ireland from a German submarine has been court-martialled in London. The charges were that while a war prisoner in the German camp at Limburg he joined the Irish brigade raised by the Germans and endeavoured to induce others to join. He also attempted to aid the enemy by landing in Ireland.

Search of Hospital Ships.

Enemy Submarines Exercise Right.

LONDON, July 8.

In the House of Commons Dr. Macnamara stated that German Submarines on several occasions exercised their right of searching hospital ships in order to see that they were complying with the Hague Convention. He emphasised that Britain had never broken the letter or the spirit of the Convention as regards hospital ships, and he believed the same was true of the Allies.

Russia

Counter-Revolutionary Rising Suppressed.

LONDON, July 8.—3 35 P.M.

A wireless Russian official says that the counter-revolutionary rising of the left social revolutionaries in Moscow has been suppressed and several hundred have been arrested.

A German Expedition Anticipated.

LONDON, July 8.

A German expedition to Moscow is anticipated as the result of Count Mirbach's murder.

Count Mirbach's Mission.

LONDON, July 8.

PARIS.—The "Petit Journal" states that Count Mirbach, when at the German Legation at Athens, was the real Premier of Greece and with the assistance of the notorious Schenk caused all the misfortunes of General Sarraïl's army. He was sent to Russia to act in the same way.

Ultimatum To Bokhara.

Bolshevik Demands and Outrages.

Cossacks Appeal to Allies.

LONDON, July 8.

A telegram to the "Times" from Peking dated 1st July states that the Bolsheviks in March sent an ultimatum to Bokhara demanding the resignation of the Emir and the institution to Soviet reforms. The expedition sent to enforce the ultimatum behaved with great savagery, shooting peasants in the fields from armoured trains and looting towns, violating women, and appropriating forty million roubles from the State bank. An agreement was concluded in April by which the population was disarmed and the Russian refugees surrendered. Then Bolsheviks overran the province of Semirechalska murdering the Chinese. The Cossacks were unable to withstand the oppressors and concentrated in the northern corner of the province when they appealed on the 5th June to the Allies for help.

Czecho-Slovak Army in Siberia.

LONDON, July 8.

Reuter learns that according to a trustworthy Japanese source in Russia that the Czecho-Slovak army is much stronger than was at first supposed and is now providing a rallying point for the majority of Non-Bolshevik elements. The Czecho-Slovak force at Vladivostok numbers fifteen thousand besides reinforcements despatched to Irkutsk.

Central Powers

A Meatless Week Necessary.

Socialist Legislation in Reichstag.

LONDON, July 9.

AMSTERDAM.—The Speeches of Matzinger and Wells in the Reichstag were in reply to an announcement of the Food Director that harvest did not fulfil the anticipations and that a meatless week would be necessary.

German Foreign Policy.

Rumanian Treaty an Undisguised Robbery.

LONDON, July 8.

AMSTERDAM.—In the Reichstag the independent socialist Comm. denounced the treaty with Rumania as undisguised robbery. He said the German foreign policy was made by army administration which was taking the Russian ships and munitions in order to prepare for a new war. Baron Kuhlmann replying denied that the army controlled government. The "Frankfurter Zeitung" commenting on Herr Von Scheidemann's attack on Government demands that full right should be shed on the relationship of the army to civil authorities and the direction of German policy.

Grave Food Situation.

Statement in Reichstag.

LONDON, July 8.

AMSTERDAM.—In the Reichstag the Centrist, Herr Matzinger, drew attention to the grave food situation. The Socialist, Herr Weiser said that certain circles, including the Kaiser, had no idea of the misery of the masses, forty-seven per cent of whom earned under four marks daily (sensational). He finally declared that shortening of the war would be a greater economic gain than the conquest of any province (loud cheers).

The Way to Peace.

A "Vorwaerts" Comment.

LONDON, July 8.

AMSTERDAM: The "Vorwaerts" says. President Wilson and Mr. Churchill both make a decisive Allied military victory a pre-requisite of peace. Therefore the Germans must continue the struggle until the Allies are convinced that peace can only come by understanding.

Western Front

Delay in German Offensive.

Speculations Regarding Cause.

LONDON, July 8.

The delay in the German offensive, which correspondents concur in declaring has been fully prepared, is exciting much speculation. It is attributed in some quarters to the shortage of man-power and prevalence of influenza. But it is believed in Paris that political reasons are responsible, possibly connected with the prolonged Council of War which the Kaiser, Count Hertling, F. M. Von Hindenburg, and General Ludendorff have been holding for some days past and to which Baron Kuhlmann has now been hastily summoned. It is stated that the latter's party which denies the possibility of military victory, has been reinforced recently by accounts of the situation in Russia, and of the revelation that there are over a million American soldiers in France. Experts in Paris opine that German reserves amount only to fifty-five divisions as compared with eighty in the spring. Hence they expect that the coming blow will be on a much restricted front.

British Airmen Cause Havoc.

LONDON, July 8.

The Air Ministry states that we attacked station and factories at Kaiserslautern on 7th July. Hostile machines were engaged over objectives. And one hostile machine was shot down, two British are missing. Our squadrons on 8th July bombed the rail station, workshops and sidings at Luxembourg. Bursts were observed in the station and on workshops.

**Bengal Chemical & Pharmaceutical
Works Ltd.,
31, Upper Circular Road,
CALCUTTA,
Tele Address:— Rasayan.
Local Agents
P. Rangiah Chetty & Sons. Madras.
Indian Industrial Co.,   "
M. R. Chandra & Co.,   "
Madras Swadeshi Stores   "**

కళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాగితముల కలవ్రసం తేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముచేసి యుండుటవలన వలయువారు వెంటనే వాసికొను టుచితము.

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రెల రు 2-0-0
అర్ధసంవత్సర	" " 0-8-0
అర్ధసంవత్సర	" " 0-12-0
ఆంధ్రపాఠశాల సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధౌషధము

తామరలైలము	గజ్జికలైలము	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-8 0-6-0	డబ్బీ 1-8 0-4-0	సీసా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము డిప్లో ర, తంబుకెట్టి పీఠి మదరాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడికా సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతాని వనోపధిసా రసవరిల్లా

అజరిశుభ్రపు రక్తమలన జగించు వాడ్యములకు కీరీతు వంటి వండు. కురుపులన, మచ్చలను, గండమాలను పుండ్లను, ప్రాంతకొప్పలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి కీరీతులైన రక్తశుభ్రకారిణి (23)

కనావధిసార్వరిల్లా గల మిచ్చుట నివారణము, సహజమైనను వ్యభిచితమున అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరీతులందలి పాటలగదాపములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. కీరీతారోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులకు కుండుటకు 4 ఔన్నుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తిదారు:— పి. డి. సావంత 144 ఫనస్వాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

వికటాపాలిని ప్రశంస

ఇది వెన్నలకంటి అపూరయ విరచితము.
రెల 4-0-0 డబ్బీ అంకము.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయ వ్యాప్తి.

ఇది త్రియూర కట్టమంది రామలింగారెడ్డి గారిచే
వ్రాయబడినది. రెల 0-4-0 డబ్బీ ప్రత్యేకము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము 7, తంబుకెట్టి పీఠి, మదరాసు.

మీ కవనరమయినచో

యాత్రీసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని పనులను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులంగ వంచబడిన కేకులు కోడములుగా నన్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతిసందర్భముల ఫలహా నాలొందింపవలసివెను. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి సంఠిసే వానిని సకాలమునా సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్, రెహలపెట్టె నెం 55కి రు,

389

మదరాసు

(వై కామ్రాజుగారి గౌరవస్థానము ఈ పత్రిక పేరు కూడ నడవారింప గోరుచున్నారు.)

లోకధ

గర్భాశయ రోగనివారణ:— శ్రీలక్ష్మ గలగఁ టుతుకూల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మైల బాహి గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంతానహీనత రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూలికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, ఆరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీమర్మ వ్యాధు లను కుదుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8.0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధ కము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహ ప్రణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సత్తువ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి కీరీతుమలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8.0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అరగ

జ్వర నివారణి బుడ్డి 1-8 రు. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, పోలిసుకమిషనరు ఆఫీసు రోడ్డు, ఎళుంబూరు, మద్రాస్.
186 (తాంబి:— 9, బండగు వీధి, మద్రాసు.

501 పాశ్చాత్య వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధౌషధములు.

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల నివృత్తనను వరికింపును.

ప్రతి వత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించ బడుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రమే క క; బర్మా, సిలోకా, మలియన్డేట్, గోనా, ఫీజి, బెలెండే, ఈస్ట్రాఫీకా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధౌషధమును, ఈ పయోగించు చున్నారు.

మహాభాగము “ఒకేయొక లోకామయహర” కస్తూరి మాత్రల సీసా మీ యింట నున్నచోడల, మాటికి కైద్యుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

కీలము, కీలనాతము, అజీర్ణము, పాశ్చాత్యవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజమునొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, నాయువు, మగియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధామృత సేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణముగలుగును.

కైద్యశాలలో సేవనవిధము లుపదర్శియు నుపయోగములగు కిర్మాటక మాలికలనుండియు యావధములకు తయారు చేయబడుచును.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార శుభ్రము. ప్రతి సీసానుండియు లెండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాలో చూపి యుండును. కీరీమృతమునకు సీసా క కలము, మృతము.

8 సీసాల లోకసారి కైద్యులొసన	రు 1-4-0
టపాల ఖర్చుతోచేరి	రు 1-4-0
12 సీసాలాకసారి కొనన	రు 2-8-0
25 సీసాలాకసారి కొనన	రు 5-0-0
సమస్తరోగములకు నూడవ అంశశ్రీ	
సీసా సిద్ధౌషధములు పోరకును.	

విలాసము:— శ్రీ సీతా రామ వైద్యశాల మొసూరు